

Par pasauli, ko tikai nojaušam

27. novembris – 10. decembris

Nr. 24 (87) 2013

CITĀDĀ PASAUĻĒ

MIERA OSTA IGAUNIJĀ

PJUHTICAS
SV. DIEVMĀTES
AIZMIGŠANAS
SIEVIEŠU
KLOSTERIS

TAUTAS
APTIEKA
SKUJĒNU
ARMIJĀ NĀK
PALĪGĀ!

SMALKO
ENERGIJU
PAZINĒJA

GUNDEGA
TOMSONE

Latvijas
vienaudze
aktrise

ELVĪRA BALDINA

**MEISTARA
UN MARGARITAS
LĀSTA UPURI**

€
GODĪGS
EIRO
IEVIESĒJS

Abonēt izdevīgāk
Cena Ls 0.69/EUR 0.98

ISSN 1691-6735

917716911673002

IZDEVNIECĪBA DIENAS ŽURNĀLI

lesaka numeroloģe un fen šui speciāliste **DITA BLŪMA-BALINSKA**

Novembris strauji tuvojas nobeigumam, un klāt gada pēdējais mēnesis. Šis ir ļoti maģisks izvērtēšanas laiks, jo visapkārt ir cilvēki ar paspilgtinātām emocijām. Tie, kuri mums ir līdzās, ar kuriem biežāk tiekamies un draudzējamies, var neapzināti ietekmēt mūsu ikdienu. Ja apzināti vai neapzināti atradīsimies līdzās negatīvi noskaņotiem cilvēkiem, arī mūsu ikdienā parādīsies vairāk negatīvā, turpretim, ja biežāk tiksīmies ar priecīgiem, patīkamiem un arī materiāli nodrošinātiem cilvēkiem, mūsu ikdienā šīs dzīves jomas izpaudīsies aizvien spilgtāk. Tas attiecas arī uz veiksmi – ja mēs ikdienā uzturēsimies starp veiksmīgiem cilvēkiem, arī paši kļūsim veiksmīgāki un vairāk varēsim palīdzēt tiem, kam grūtāk. Esam tie, kas vēlamies būt, un radām sev apkārt tieši tādu vidi!

pirmdiena	otrdiena	trešdiena	ceturtdiena	piektdiena	sestdiena	svētdiena
27. novembris – 10. decembris		27	28	29	30	1
		24. MD 01:02 Jaunava 14:43–24:00	25. MD 02:16 Svari 00:59 00:00–00:59	26. MD 03:32 Svari 14:13–24:00	27. MD 04:51 Skorpions 07:03 00:00–07:02	28. MD 06:12 Skorpions
2	3	4	5	6	7	8
29. MD 07:31 Strēlnieks 09:31 04:33–09:31	1. MD 02:22 / 2. MD 08:43 Strēlnieks Jauns 02:22	3. MD 09:44 Mežāzis 09:49 06:45–09:49	4. MD 10:32 Mežāzis	5. MD 11:09 Ūdensvīrs 09:53 08:31–09:53	6. MD 11:38 Ūdensvīrs 15:10–24:00	7. MD 12:02 Zivis 11:34 00:00–11:34
9	10	MĒNESS DIENAS	MĒNESS ZĪMES	MĒNESS FĀZES	ČIKA LAIKS	
8. MD 12:22 Zivis Augošs 17:12	9. MD 12:42 Auns 16:05 09:40–16:05	Mēness dienas parāda noteiktu darbību veiksmīgāku izdošanos. Tās ļauj atrast īsto laiku savu plānu realizēšanai, lai tas notiktu daudz harmoniskāk un produktīvāk.	Atkarībā no horoskopa zīmes, kurā Mēness atrodas, var spriest, cik spilgti izteiktas varētu būt noteikta veida emocijas, kā cilvēki reaģēs, kāda būs pašsajūta un noskaņojums.	Atkarībā no Mēness atrašanās vietas attiecībā pret Sauli un Zemi ir izteiktas četras fāzes, kas ietekmē cilvēku. Kad Mēness pie debesīm nav redzams, tam uz cilvēku ir vismazākā ietekme, bet pilnmēnesī arī enerģija dabā un cilvēkos ir daudz spēcīgāka un ietekme ir stipri izteiktāka.	Periods, kad Mēness neveido saikni ar nozīmīgām planētām, kas ietekmē mūsu ikdienu. Šajā laikā nevajag veikt darbības, kas prasa rezultātus, tomēr tas ir labs pārdomām. No čika laika nevajag baidīties, bet der atcerēties, ka šajā laikā ir apgrūtināta mērķtiecīga darbība un viss iecerētais var neizdoties.	

lesaka astroloģe **KRISTĪNE BRAUNA-TURSA**

Strēlnieks novērtēs visu, kas paplašina viņa redzesloku, viņa dzīves robežas. Strēlniekam patīk nedaudz palielīties, tāpēc jāapsveic vērienīgi, ar izdomu.

ATSLĒGAS VĀRDI DĀVANAI

Filozofiska, garīga, izzinoša, optimistiska, dāsna, vērienīga, viss, kam saistība ar ceļošanu un ārzemēm, ar piedzīvojumiem un avantūru, ar uguni.

SIEVIETE!

Filozofiska vai zinātniska rakstura literatūra; viss, kas noderīgs ceļojumam un tūrismam (vārdnīca, ceļojuma soma, ceļvedis par valsti, uz kuru Strēlnieks plāno doties); avantūristisks pasākums pie dabas; izjādes ar zirgiem; krāšņi apģērbi un/vai apģērba aksesuāri; iespaidīgas rotas; smaržas; individuāla fotosesija; ar sportu saistītas lietas; pavārgrāmata.

MĒNESS DIENU KALENDĀRS

MAĢISKAIS

27.11. ☉ 01:02 – 28.11. ☉ 02:16	PAMATU LIKŠANA. Viena no labākajām dienām, lai liktu pamatus dažādiem, iepriekš labi izplānotiem projektiem, mājām, darbiem. Veiksme pārdomātiem ilgtermiņa projektiem.
01.12. ☉ 06:12 – 02.12. ☉ 07:31	MĪLESTĪBAS DIENA. Diena ļoti harmoniska un gaiša. Šodien viss izdosies. Visas lietas un pasākumi, ja tie iepriekš plānoti, sākti un vērsti uz labiem mērķiem, gūs panākumus.
02.12. ☉ 07:31 – 03.12. ☉ 02:22	VECĀ GRAUŠANA. Labākā diena, lai pabeigtu tikai vecus, iepriekš uzsāktus darbus. Labi atbrīvojies no krāmiem, vecām, nevajadzīgām lietām. Nevajag neko lielu pirkt, nelietot alkoholu. Var būt lieki tērīņi.
03.12. ☉ 02:22 – 03.12. ☉ 08:43	MAĢISKĀ DIENA / PLĀNOŠANAS LAIKS. Labs laiks, lai plānotu, dedzinātu čekus, iekārtotu makus, var veidot vēlmju kolāžas, labi sākt veikt simorona rituālus.
05.12. ☉ 10:32 – 06.12. ☉ 11:09	PIRKUMU DIENA. Labi veikt pirkumus, izdot naudu, veikt ieguldījumus. Var atļauties kaut ko vairāk nekā citās dienās.
07.12. ☉ 11:38 – 08.12. ☉ 12:02	MAĢISKĀ DIENA. Var dedzināt čekus, iekārtot makus, veidot vēlmju kolāžas, veikt simorona rituālus kaut kā iegūšanai.
08.12. ☉ 12:02 – 09.12. ☉ 12:22	VĀRDA SPĒKS. Spēcīga ietekme izteiktajam vārdam. Labi prezentēt, reklamēt savus pakalpojumus. Labiem vārdiem ir liels spēks. Cilvēki pret siltiem vārdiem kļūst jutīgi un uzņēmīgi. Tikai nemēģiniet glaimot vai liekuļot.
10.12. ☉ 12:42 – 11.12. ☉ 13:01	ATTĪRĪŠANĀS DIENA. Labi atbrīvojies no krāmiem, kārtot mantas. Nav ieteicams pirkt neko lielu, izņemot ikdienas produktus, tāpat nevajag uzsākt jaunus darbus. Jāturpina iesāktais vai jāķeras pie nenozīmīgiem darbiem.

PRAKTISKAIS

**ATSLODZES DIENAS
PĒC MĒNESS FĀZĒM**

**FRIZIERA
APMEKLĒJUMS**

MANIKĪRS

**NAUDAS DARĪJUMI,
FINANSES**

**CELOJUMI,
TŪRISMS**

**BALLĪTES,
VIESU UZŅEMŠANA**

02.12.
☉ 14:22 –
03.12. ☉ 14:22

09.12.
☉ 11:12 –
09.12. ☉ 23:12

28.11.
☉ 00:59 –
29.11. ☉ 14:13

04.12.
☉ 09:49 –
06.12. ☉ 08:31

ĪPAŠI LABI!

05.12.
☉ 10:32 –
06.12. ☉ 08:31

ĪPAŠI LABI!

28.11.
☉ 00:59 –
29.11. ☉ 14:13

03.12.
☉ 02:22 –
04.12. ☉ 06:45

ĪPAŠI LABI!

28.11.
☉ 00:59 –
29.11. ☉ 14:13

03.12.
☉ 02:22 –
04.12. ☉ 06:45

VĪRIETIM

Enciklopēdija, literatūra par ģeogrāfiskiem vai filozofiskiem jautājumiem; globuss; ceļojumam noderīgas lietas (čēmodāns, navigācijas ierīces); ar uguni saistītas lietas (cigāri, šķiltavas, galda kamīns); dāvanu karte no ceļojumu aģentūras; medībām, sportam un tūrismam nepieciešamas

lietas; dāvanu karte uz kādu atraktīvu vai ar sportu saistītu pasākumu; atpūta pie dabas; garšvielu komplekts; vakariņas ar pikantiem ēdieniem.

BĒRŅAM

Kopīga atpūta pie dabas (piemēram, izjāde ar zirgu, orientēšanās); mājdzīvnieks, īpaši suns; karte, atlants, kompass, globuss, grāmatas par ģeogrāfiju; zēnam piemērotas sportam noderīgas lietas: mugursoma, bumba, skrituļslidas, skrituļdēlis; meitenei derēs smaržas, kārumi, arī dažādas sportam vai ceļojumam noderīgas lietas.

IESAIŅOJUMS

Košs vai iespaidīga lieluma.

KRĀSAS

Tumši oranža, indigo, rūtaina, mozaika, sārta, plankumaina, safrāns.

ZIEDI

Nav nozīmes ziedu veidam, svarīgāk, lai to būtu daudz vai arī tie būtu lieli un iespaidīgi.

ASTAROTS

Īpaši piedāvājumi!

Pats sev pareģis!

Bagātības un veiksmes akmeņi labradorīts un žadeīts

Labradorīts izsenis ir uzskatīts par naudas un finansiālās labklājības akmeni, tas ne tikai ar savām akmeņu īpašībām tiek uzskatīts par naudas pievilinātāju, bet arī par naudas sargu. Krievijas dziednieki iesaka labradorīta akmeni palikt arī zem mājas sliekšņa, tādējādi neviens zaglis nespēsot pārkāpt mājas sliekšni. Labradorītu uzskata par Melnā mēness akmeni, savu vislielāko spēku tas iegūst tieši pilnmēnesī, tādēļ, lai akmeņi iegūtu vēl lielāku spēku, pilnmēness naktīs to vajag novietot uz palodzes, lai akmeņi spētu uzņemt mēness enerģiju.

Līdz Jaunajam gadam par īpašu cenu

"Zilēšana ar svārstu"

Komplektā grāmata un īsts dabīgā pusdārgakmeņu svārsts. Ar svārsta palīdzību jūs spēsiet attīstīt savu intūiciju un psihiskās spējas, ka arī ļoti vienkārši uzzināsi sev interesējošos jautājumus.
Komplekta cena Ls 7,80 (EUR 11,10) + pasta izdevumi

"Zilēšana ar Lenormānas kārtīm"

Unikāla, bet vienkārša slavenas franču ziņieces Marijas Lenormānas zilēšanas metode. Gramatā aprakstīti visi kārtiņu skaidrojumi kā arī zilēšanas metodes.
Cena Ls 2,50 (EUR 3,56) + pasta izdevumi

"Zilēšana ar Lenormānas kārtīm" un Lenormānas kārtis

Komplekts ar grāmatu un kārtīm.
Cena Ls 8,40 Ls (EUR 11,95) + pasta izdevumi

"Zilēšana ar Taru kārtīm"

Unikāla grāmata latviešu valodā par Taru kārtīm. Vienkārši un saprotami aprakstīti visu kārtiņu nozīme un zilēšanas piemēri.
Cena Ls 2,80 (EUR 3,98) + pasta izdevumi

Pasūtījumu var veikt pa tālr. 29888304 vai arī internetā www.astarots.lv

Veikali-saloni Rīgā, A. Čaka ielā 64, Ventspīlī, Lielā ielā 4

www.astarots.lv – pārdošanā dabīgie akmeņi, Taru kārtis un ezotēriski suvenīri.

Labradorīta kulons

Labradorīta kulons ovalas formas.
Cena Ls 7,50 (EUR 10,67) + pasta izdevumi

Labradorīta kulons

Labradorīta kulons (30-40 mm).
Cena Ls 4,80 (EUR 6,83) – pasta izdevumi

Labradorīta kulons

Labradorīta kulons (35-40mm).
Cena Ls 3,88 (EUR 5,52) + pasta izdevumi

Labradorīta kulons EMU ACS

Unikāls kulons no labradorīta, kuram viena puse ir skaisti šķipeta, bet otra puse atstata tieši tādu, kādu to veidojusi māte Daba.
Cena Ls 3,88 (EUR 5,52) + pasta izdevumi

Labradorīta akmens

Skaisti nospiests labradorīta akmens gabals (70-100 mm).
Cena Ls 6,50 (EUR 9,25) + pasta izdevumi

Labradorīta ola

Labradorīta akmens (30-40 mm) olas formā.
Cena Ls 3,00 (EUR 4,27) + pasta izdevumi

Labradorīta eņģelis

Kulons ar dubultu spēku eņģeļa figūriņa vienmēr atgādina par Jūsu sargāngeli, bet akmens sargās jūsu finansiālo labklājību.
Cena Ls 3,49 (EUR 4,97) + pasta izdevumi

Labradorīta krelles

No sīkiem labradorīta gabaliņiem veidota krelļu virtene (90 cm).
Cena Ls 3,50 (EUR 4,98) + pasta izdevumi

Labradorīta rokassprādze

No sīkiem labradorīta gabaliņiem veidota rokassprādze.
Cena Ls 2,00 (EUR 2,85) + pasta izdevumi

Labradorīta rokassprādze

No sīkām labradorīta bumbiņām veidota rokassprādze.
Cena Ls 3,00 (EUR 4,27) + pasta izdevumi

Žadeīta eņģelis

Kulons ar dubultu spēku eņģeļa figūriņa vienmēr atgādina par Jūsu sargāngeli, bet žadeīta akmens spēks piesaistīs veiksmi un labklājību.
Cena Ls 3,49 (EUR 4,97) + pasta izdevumi

Žadeīta rokassprādze

Rokassprādze no žadeīta īpaši ieteicama lietot tad, kad jākarro finanšu darījumi.
Cena Ls 3,50 (EUR 4,98) + pasta izdevumi

Katram pasūtītājam īpaša dāvana no www.astarots.lv – neapstrādāts labradorīta akmens!

MEISTARA UN MARGARITAS LĀSTS

Gandrīz katrai profesijai raksturīgi savi ticējumi un māņticības. Īpaši daudz to ir aktieru vidū. Teātra un kino pasaulē tic, ka ir tādi mākslas darbi, kam lemts izraisīt nelaimi, nepatikšanas un pat nāvi visiem ar to tapšanu saistītajiem, proti, ir tā dēvētās nolādētās grāmatas, izrādes un filmas... Par tādām tikušas uzskatītas gan *Supermena* ekranizācijas, gan dažādas Šekspīra *Makbeta* interpretācijas, taču absolūts rekords pienākas Mihaila Bulgakova romānam *Meistars un Margarita*.

Михаил
БУЛГАКОВ

Мастер
и Маргарита

▼ *Coija Poznaka*

Zīņa, ka 2005. gadā tiks uzņemts televīzijas seriāls *Meistars un Margarita*, tika uzņemta ar ļoti dalītām jūtām. Talantīgā rakstnieka fani gan priecājās, gan arī apšaubīja režisora ieceri un iespējas realizēt romāna fantastiskos sižeta pavērsienus. Ģeniālajam romānam vajadzētu līdzvērtīgi ģeniālu režisoru. Vai Vladimirs Bortko tiks galā? Taču ne mazākas šaubas raisīja kas gluži cits – jau vairākas desmitgades klīda runas, ka romāns ir nolādēts. Vispirms šim lāstam par upuri esot kritis pats Bulgakovs, kurš mira 1940. gadā no hroniskas nieru kaites, turklāt pamazām zaudēja redzi. “Šis romāns mani nobeigs,” viņš reiz teicis.

Pārdevis dvēseli sātanam?

Meistaru Bulgakovs rakstīja ilgi, vairāk nekā desmit savas dzīves pēdējos gadus, neskaitāmas reizes to pārlabojot. Bez lasītājiem zināmās – it kā pēdējās – esot bijušas vēl sešas (pēc dažiem avotiem – astoņas) versijas. Divas pirmās autors pats savām rokām sadedzinājis (no šejienes acimredzot radies romāna pēdējās versijas motīvs *Manuskripti nedeg*). Zināms, ka sākotnēji mi-

Atraitne vairākkārt apgalvojusi, ka rediģēt manuskriptu viņai palīdzējis neviens cits kā... pats nelaikis, kurš regulāri sazinājies ar viņu no viņpasaules.

las sižeta un *Meistaru* un *Margaritas* tēlu romānā nemaz nav bijis, bet centrālais motīvs bijusi sātana – *fokusnika* Volanda – vizīte 30. gadu Maskavā.

Taču sācies šis stāsts vēl agrāk – 1921. gadā Bulgakova paziņa māksliniece uzdāvināja viņam pašas noformētu kāda Aleksandra Čajanova grāmatu, kuras galvenā varoņa vārds – kāda sagādīšanās! – bijis Bulgakovs. Čajanova romāns vēstīja par sātana viesošanās Maskavā. Šis grāmatas galvenais varonis Bulgakovs pārdodas sātanam, cīnoties par mīļotās sievietes dvēseli. Zīmīgi...

Patiesībā Bulgakovs savu izcilāko romānu tā arī nav pabeidzis, un tā versija, ko mēs zinām Ojāra Vācieša tulkojumā, ir tikai viens no iespējamiem variantiem, ko jau pēc Bulgakova nāves pēc rakstnieka atstātajiem manuskriptiem un piezīmēm izveidojusi viņa

trešā sieva Jelena Sergejevna. Starp citu, atraitne vairākkārt apgalvojusi, ka rediģēt manuskriptu viņai palīdzējis neviens cits kā... pats nelaikis, kurš regulāri sazinājies ar viņu no viņpasaules.

Rakstnieks mira sūpēs un trūkumā, bez cerības, ka viņa lāsts un lolojums jebkad nonāks tipogrāfijā – Staļina represiju laikā tā publicēšana nebija iedomājama, jo īpaši tāpēc, ka kopš divdesmito gadu beigām Bulgakovs skaitījās režimam ne visai vēlamam autors. Tomēr, iestājoties politiskajam atkusnim, divdesmitā gadsimta 60. gadu beigās romāns tomēr ieraudzīja dienasgaismu – vispirms žurnālā *Maskava*, pēc tam – 1973. gadā – tika izdots grāmatā (šo izdevumu par pamatu ņēmis arī Ojārs Vācietis). Manuskripti patiesi nedeg...

Nolādētās filmas

Jau 1972. gadā poļu kinorežisors Andžejs Vajda uzņēma filmu *Pilāts un citi*. Lai gan tā tikai daļēji balstījās *Meistaru un Margaritas* sižetā, mistiski notikumi nebija ilgi jāgaida. Pēc tam, kad filmēšana jau bija pabeigta, mīklainos apstākļos nomira Jēšua lomas atveidotājs. Tajā pašā laikā tika filmēta arī dienvidslāvu un itāļu kopražojuma filma pēc romāna motīviem. Taču Dienvidslāvijā šo filmu aizliedza, un tās režisors Aleksandrs Petrovičs mira nabadzībā trimdā.

Šo romānu gribējuši ekranizēt daudzi izcili krievu kino mākslinieki: Rolāns Bikovs, Elems Klimovs, Eldars Rjazanovs, Andrejs Tarkovskis un citi, taču dažādu apstākļu sakrītību dēļ tas nav izdevies... Tā vien šķiet, ka kāds nav gribējis ļaut... Režisors Vladimirs Naumovs, kurš bijis pazīstams ar Bulgakova atraitni, pie romāna ekranizācijas ķeries, kad Jēšenas Sergejevnas vairs nav bijis starp dzīvajiem. Bet... reiz nakts vidū pie Naumova dzīvokļa durvīm atskanējis zvans. Režisors samieģojies piegājis pie ārdurvīm un palūkojies caur actiņu – otrpus durvīm stāvējusi Jelena Sergejevna! Kā dzīva, kažokā. Naumovs atvēris durvis un lūdzis ienākt, taču viņa bijusi nevalīga: “Es tikai uz minūti, Mihails Afanasjevičs lejā gaida. Gribēju darīt zināmu, Volodja, ka filmas nebūs.” Pēc tam Naumovs ilgi domājis – vai tas bijis īstenībā vai arī ārkārtīgi realitiskā sapni. Lai nu kā, filma netika uzņemta...

Bet visvairāk dīvainu sakrītību un vissmagākais liktenis ir režisora Jurija Karas 1994. gadā uzņemtajai filmai. Tā izmaksāja tiem laikiem astronomisku summu – ap 15 miljoniem dolāru. Lai gan tā tika pabeigta, 17 gadus tā nenonāca līdz skatītājiem autoritātes konfliktu dēļ. Arī uzņemšana ritēja kā pa celmiem. Tehnika lūza, atgadījās dažādas ķibeles. Režisoram bijusi sajūta, ka romāns visiem spēkiem pretojas. “Rudens sākumā uzcelām Sudakā (Krimā, – red. piez.)

dārgas senās Jeruzalemes dekorācijas, bet, tiklīdz grasījāmie filmēt, uzkrita sniegs. Filmēšanu nācās atlikt, dekorācijas pārtaisīt no jauna.” Pašam režisoram filmēšanas laikā salūza auto... un tieši pie nama Maskavā, kurā bija dzīvojis Bulgakovs...

Viens seriāls – 17 mirušo

Kad filma tomēr bija pabeigta, sākās autortiesību konflikts un tiesu darbi. Tikmēr kārba ar filmas oriģinālu uz daudziem gadiem noslēpumaini nozuda – cilvēks, kam bija uzticēts to glabāt, pēkšņi nomira.

Tomēr Bortko seriāla filmēšanas laikā šķietami nekas tik traks nenotika. Lai gan sākumā vairāki aktieri pēkšņi atteicās no lomām (Berlioza lomas pretendents Aleksandrs Kaļagins, piemēram, piedzīvoja infarktu. Pēc tam, kad viņš bija atteicies no dalības seriālā, viņa veselība atkal uzlabojās). Katram gadījumam tika ievēroti visnotaļ stingri drošības pasākumi, režisors pirms

Pēc seriāla uzņemšanas nomiruši vairāki aktieri – gan pirmā plāna lomu, gan epizodisko lomu tēlotāji. Lai gan daudzi no viņiem bija jau gados, tāpēc varētu domāt, ka nāve bijusi “normāla”, pārsteidzoši liels ir nelaiemes gadījumu, slepkavību un ļaundabīgo audzēju skaits.

filmēšanas lūdza mācītāju iesvētīt filmēšanas paviljonu. Ari paši aktieri, kā saka, pieņēma mērus, piemēram, aktieris Dmitrijs Nagijevs (Jūdas atveidotājs) pirms katra epizodes filmēšanas esot pārmetis krustu. Vai tiešām lāsts bija zaudējis spēku? Seriāla reitingi Krievijas telekanālos pārspēja visas cerības – to esot noskatījušies ap 40 procentiem valsts iedzīvotāju, labāks reitings esot tikai Putina Jaungada uzrunām. Taču turpmākie gadi rādīja, ka viss nav tik vienkārši. Pēc seriāla uzņemšanas nomiruši 17 aktieri – gan pirmā plāna lomu, gan epizodisko lomu tēlotāji. Lai gan daudzi no viņiem bija jau gados, tāpēc varētu domāt, ka nāve bijusi “normāla”, pārsteidzoši liels ir nelaiemes gadījumu, slepkavību un ļaundabīgo audzēju skaits.

Cieš arī teātri

Lai gan lāsts skāris pārsvarā kinoekranizācijas, arī teātri nav tikuši cauri sveikā. Deviņdesmito gadu vidū Maskavas Dienvidrietumu teātris uzveda izrādi *Meistars un*

Lai nodrošinātos pret ļauno spēku iespējamo iedarbi, viņš nēsājis krustiņus un medaļonus ar svēto attēliem. Taču tas nelīdzēja – tieši pēc pirmizrādes atklājies, ka aktieris ir slimis ar vēzi.

Margarita. Volanda lomu atveidoja Viktors Avilovs. Lai nodrošinātos pret ļauno spēku iespējamo iedarbi, viņš nēsājis krustiņus un

medaļonus ar svēto attēliem. Taču tas nelīdzēja – tieši pēc pirmizrādes atklājies, ka aktieris ir slimis ar vēzi. Viņa lomu pārņēma Valērijs Ivakins, un jau otrās izrādes laikā viņu kēra infarkts.

Aktieris Dmitrijs Djuzevs uzskata šo romānu par savu liktenīgo nelaimi. Studiju laikā viņš irēja dzīvokli netālu no Patriarhu diķiem (vieta, kur romānā pirmo reizi parādās jaunais gars Volands). Mācoties pēdējā kursā teātra institūtā, viņam diplomdarba loma bija *Meistara un Margaritas* uzvedumā. Šajā laikā nomira viņa māsa. Pēc pāris gadiem Djuzevs sāka strādāt teātrī un... atkal loma *Meistarā*. Drīz vien nomira aktiera tēvs, pēc tam arī māte.

Starp citu, jau kādu laiku – kopš 2008. gada – plašsaziņas līdzekļos izplatījusies ziņa, ka *Meistaru* grasās filmēt arī Holīvudas producents Skots Stenforde. Redzēsim...

Pēc 2005. gada seriāla uzņemšanas mirušie

Aleksandrs Čabans (1958–2005). 47 gadi. Seriālā tēloja izmeklētāju. Pats pirmais lāsta upuris. Viņa tēls izmeklēja Volanda lietu. Aktieris pazuda īsi pirms pirmizrādes un tikai atrasts miris savā dzīvoklī. Nāves apstākļi netika noskaidroti.

Pāvels Komarovs (1967–2006). 38 gadi. Tēloja piestātnes zagli, kurš nozaga drēbes Ivanam Bezdomnijam, kamēr tas peldējās upē.

Staņislavs Landgrafs (1939–2006). 67 gadi. Kritiķa Latunskas lomas atveidotājs. Margarita Volanda ballē izteica vēlmi nošaut kritiķi, tēmējot tieši sirdi. Aktieris mira no sirdslēkmes.

Kirils Lavrovs (1925–2007). 81 gads. Poncija Pilāta loma. Mira no leukēmijas, bet viņa personāžs cieta no migrēnas.

Jevgeņijs Merkurjēvs (1936–2007). 71 gads. Rēķinveža loma. Seriālā rēķinveža un Poncija Pilāta tēlu ceļi sīzētiski nekrustojas, tomēr reālajā dzīvē abi aktieri mira vienā dienā. Jevgeņijs Merkurjēvs makšķerēja pakļuva zem ledus un noslika.

Aleksandrs Abdulovs (1953–2008). 54 gadi. Tēloja Korovjevu, vienu no Volanda svītas. Miris no plaušu vēža.

Jurijs Osjkins (1938–2009). 70 gadi. Šveicars Nikolaja atveidotājs.

▲ **Vladislavs Galkins (1971–2010).** 38 gadi. Dzejnieka Ivana Bezpajumtnieka loma. Romānā Bezpajumtnieku aizsūtīja uz psihiatrisko slimnīcu. Dzīvē pēc skandāla kādā bārā 2009. gadā (Bārmenis bija atteicies ieliet kārtējo glāzi pārlietu piedzērušajam aktierim, un Galkins, kuram līdzī bija "pakērusies" traumatiskā pistole, izdemolēja bāru, šaudīdamies un lauždamies mēbeles. Par laimi, cilvēki necieta. Kad ieradās milicija, Galkins pretojās arestam. Sekoja tiesa un nosacīts sods par huligānismu.) aktiera liktenis salūza. Viņa ķermeni atrada vairākas dienas pēc nāves paša dzīvoklī. Ekspertu slēdziens: nāve iestājusies akūtas sirds nepietiekamības dēļ, kam par iemeslu nervu sabrukums un pārmērīga alkohola lie-

tošana. Tomēr Galkina patēvs arī aktieris Boriss Galkins uzskatīja, ka Vladislavs ticis noslepkavots.

Andrejs Tolubevs (1945–2008). 63 gadi. Ieskaņoja Aloizija Mogariča lomu. Miris no aizkuņģa dziedzera vēža.

Galina Barkova (1936–2009). 73 gadi. Epizodiska loma.

Valentīna Jegorenkova (1945–2010). 65 gadi. Epizodiska loma.

Staņislavs Sokolovs (1940–2010). 70 gadi. Tēloja Poncija Pilāta sekretāru.

Mihails Suvorovs (1945–2010). 65 gadi. Epizodiska loma. Gāja bojā autokatastrofā.

Staņislavs Prjahins (1983–2012). 29 gadi. Tēloja kabatzagli. Mira no leikozes.

Iļja Oļeņikovs (1947–2012). 65 gadi. Varietē teātra finanšu direktora Rimskas loma. Seriālā Rimskis no Volanda dēmoniem aizbēga no Maskavas uz Ļeņingradu. Dzīvē aktieri nāve pārsteidza tieši šajā pilsētā. Plaušu vēzis.

Valērijs Zolotuhins (1941–2013). 71 gads. Tēloja Nikanoru Bosoju. Smadzeņu audzējs.

Dmitrijs Poddubnijs (1963–2013). 49 gadi. Tēloja NKVD agentu, kurš izmeklēja cilvēku pazušānu no "nelabā dzīvokļa". Patlaban "orgāni" izmeklē aktiera nāvi, kuras iemesls – slēgta galvas smadzeņu trauma. ☹

Metālu ikdienas maģija

Līdz sarkankvēlei dedzināta dzelzs palīdz aizsardzībai pret ļaunajiem spēkiem, savukārt bronzas rotas sekmē pārticību. Baltu senču gudrības nāk talkā, mācot izmantot metālu enerģētisko potenciālu veselības, harmonijas un spēka gūšanai.

▼ *Voija Pozņaka* Konsultējis dziednieks un pirtnieks **ZIEDONIS KĀRKLIŅŠ**

Mājas pavarda siltumam

Bronzas priekšmetu novietošana dzīvojamās platības centrā sekmēs sapratni un pārticību ģimenē, mazinās strīdus un domstarpības, savukārt melhiora priekšmeti palīdzēs ilgtermiņā saglabāt ģimenes labklājību.

Pajumte veselīgajam

Vara pārklājuma jumts vairo veselību ikvienam mājās iemītniekam, savukārt vara vanna palīdzēs saglabāt skaistumu.

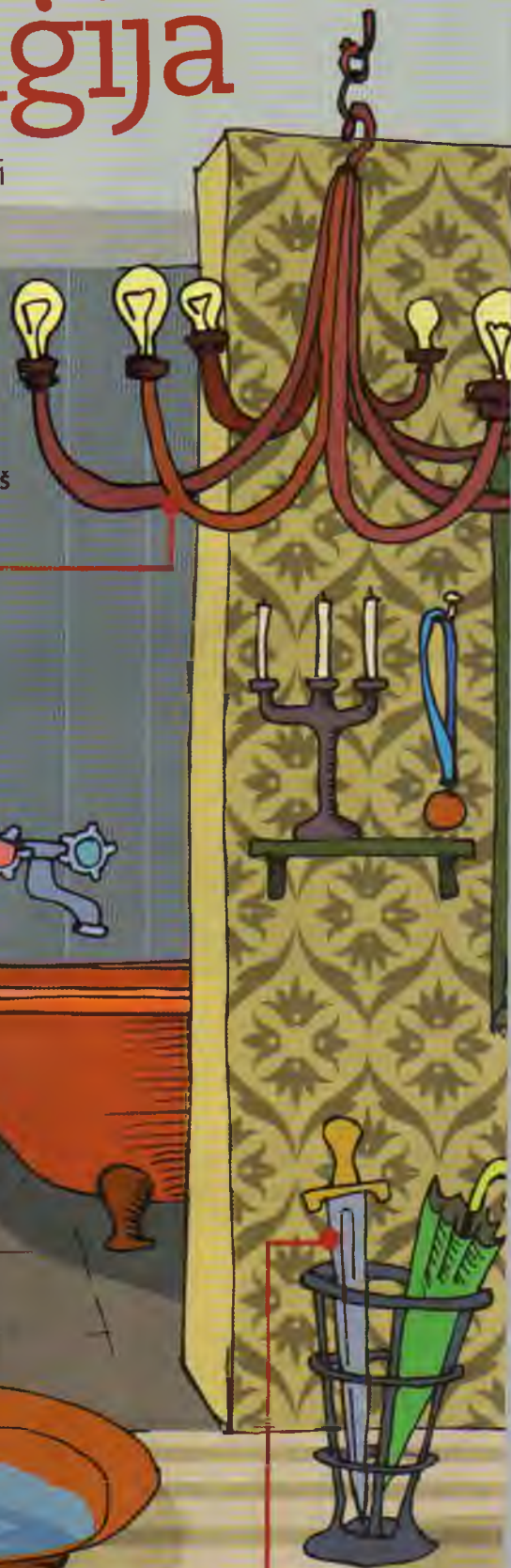
Lādiņš pašsajūtai

Pašsajūtas uzlabošanai vara blodā tecināms karsts ūdens, berama karote sāls un liekamas melnās kijas. Kad ūdens atdzisis, procedūra jābeidz. Labs garastāvoklis garantēts!

PRET NELABVĒĻIEM Vara, sudraba un bronzas rotu apsūbēšana norāda uz sliktu vēloša cilvēka klātesamību dzīvē, no kura nepieciešams uzmanīties. Savukārt sievietes nēsāta sudraba gredzena nomelnēšana signalizē par iespējamām gaidāmām briesmām ģimenē.

Temperamenta aizgādnis

Stipras gribas cilvēkiem dzelzs priekšmetu lietošana un rotu nēsāšana nes veiksmi darbā un uzvaras, savukārt stūrgalvīgajiem palielinās traumu risks un rodas strīdi, nesaprašanās, jo dzelzs sekmē uzбудinātību un dusmas, izraisa kontroles zudumu.

● Sirdsmieram

Masīvas sudraba rotaslietas nēsāšana ap kaklu vai zeltneši uzvilkti gredzens pazeminās asinsspiedienu, palīdzēs līdzsvarot nervu sistēmu un noderēs uztraukuma uzveikšanai. Arī bronza atbrīvos tās valkātāju no uztraukumiem un bailēm, taču nēsātājam jāuzmanās no pieņemšanās svarā – metāls enerģētiski stimulē tauku un cukura uzkrāšanos organismā. Savukārt varš palīdz atpūsties un uzkrāt spēkus.

● Saiknei ar gaigūmu

Nēsājot sudraba rotaslietas, tiek pastiprināta intuīcija un gaišredzības spējas. Bronza padara spēcīgākus astrālos ķermeņus, savukārt alumīnijs pievelk itin visu informāciju no tuvākās apkārtnes.

● Dailai ārienei

Ādai saskaroties ar sudrabu, rodas vāja elektriskā strāva, kas plūst virzienā no ādas uz metālu, tāpēc tas noderēs ādas attīrīšanai. Bronzas rotaslietas palīdzēs saglabāt jauneklīgumu un skaistumu, melhiors to paspilgtinās, savukārt masāžas ar zelta priekšmetiem palielinās ādas elastību.

● Temperatūras mazināšanai

Paaugstinātu ķermeņa temperatūru samazināt palīdzēs dzelzs gredzena nēsāšana uz labās vai kreisās rokas zeltneša. Arī vara rotaslietas sekmēs temperatūras normalizēšanos, jo metāla elektriskais potenciāls ir ļoti tuvs cilvēka ķermeņa dabīgajam elektriskajam potenciālam.

● Mājas sargs

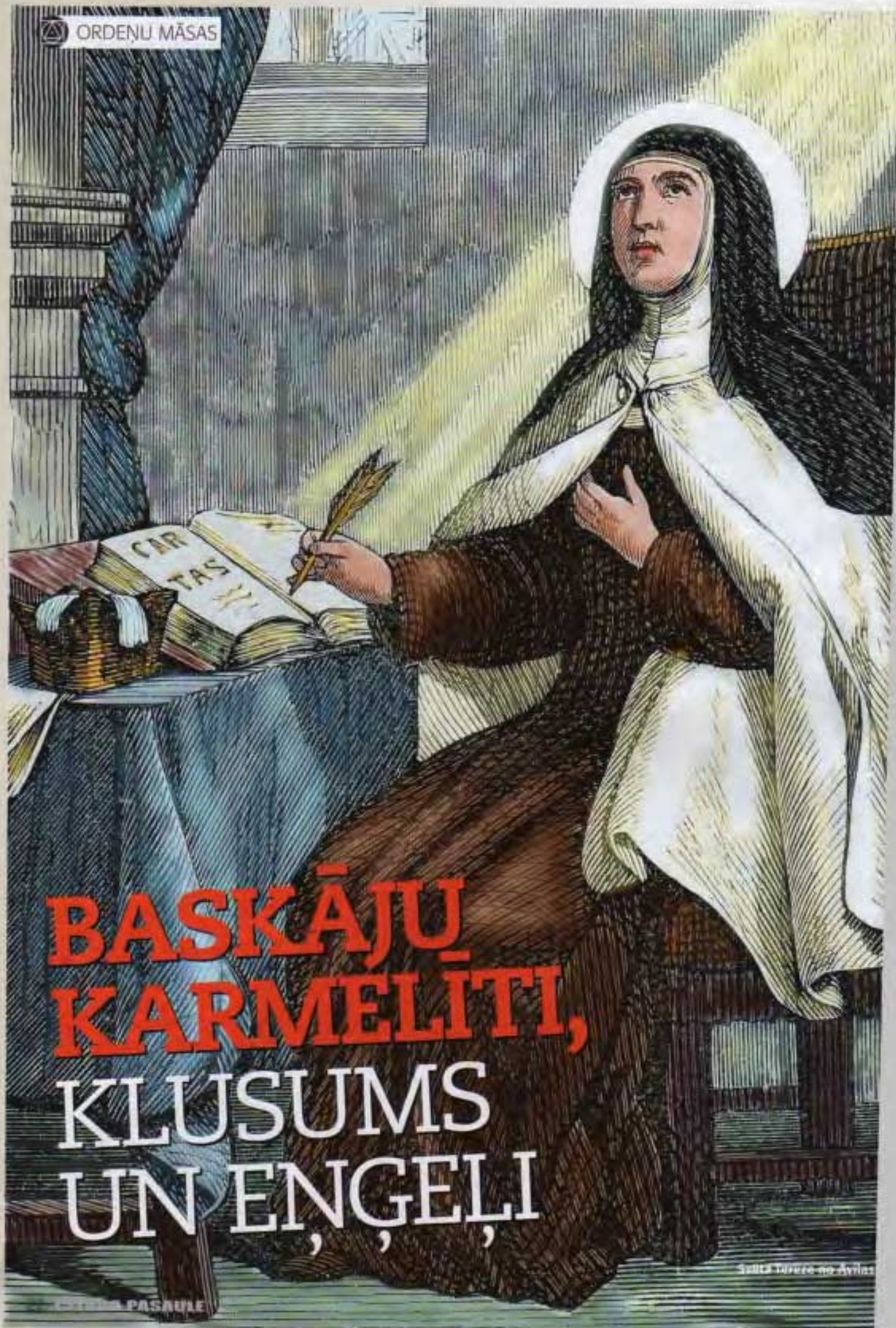
No dzelzs kaltas sētas, vārti un durvju eņģes palīdzēs nelabvēļu atvairīšanai no mājvietas. Lieliski noderēs arī pie durvīm piestiprināts dzelzs pakavs vai mājas sienā iedzīta kalta nagla. Taču jāatceras visus dzelzs priekšmetus vismaz reizi divos gados attīrīt no uzsūktā negatīvisma, ugunī dedzinot tos līdz sarkankvēlei. Ik pa laikam noder arī liekās informācijas noskalošana tekošā ūdenī.

● Cīņai ar baktērijām

Sudrabam piemīt ļoti spēcīgas baktērijas neitralizējošas īpašības, tāpēc ēdienreizēs ieteicams lietot sudraba galdā piederumus un ūdeni malkot no sudraba kausiem. Līdzīgi darbojas arī nelielu sudraba priekšmetu ielikšana dzeramā ūdenī krātuvēs.

● Kaulu veselībai

Pret artrītu palīdz zelta rotaslietas – tās mazina sāpes un pietūkumu. Kaulu lūzumu gadījumā ar smalku vīli jāsavilē naža gals vara un jāiedzer, taču procedūru nav vēlams atkārtot vairākas reizes.

**BASKĀJU
KARMELĪTI,
KLUSUMS
UN ENĢEĻI**

Karmelīti ir aizgājuši no pasaules un radījuši savu tuksnesi, lai, tāpat kā eremīti, klusumā savienotos ar Dievu. Viņu svētie ir dzejnieki, kas par Jēzu un debesu valstību runāja mīlestības valodā.

▼ *Cnete Meroza*

Kaut arī te neredz eņģeli, kas pielicis pie lūpām pirkstu – tādus agrāk attēloja klostēru sienu freskās, lai atgādinātu, ka jāievēro klusums – balss pāriet čukstā. Ikšķiles Karmela klosterī, vienīgajā sieviešu kontemplatīvajā klauzūras klosterī Latvijā, skaļi izteikt vārdus šķiet nepieklājīgi. Kad ar fotogrāfu iebraucam tukšajā stāvvieta, viss ir kluss. Kaut gan ir miglains, apmācies un sāk biezēt krēsla, ugunis iekšā nedeg. Pie ārdurvīm nav zvana. Ja nezinātu, ka mūs šeit gaida, varētu domāt, ka iekšā nav nevienas dzīvas dvēseles. Pēc laba laika durvis atver divas mūķenes, ie-

tinušās brūnos habitos un cieši zem zoda saņemtās tokās tā, ka neapsegta palikušas tikai sejas un rokas. Viņas smaida, taču uzdotie jautājumi liecina, ka pret svešiniekiem šeit izturas piesardzīgi. Mūs ievēd apmeklētājiem domātā istabīnā. Kad klostēra vecākā māsa Elija runā, vārdi izlido pa atvērtajām durvīm un atbalsojas tukšajos gaitenēs. Bez Elijas un Benediktes klosterī dzīvo vēl sešas māsas, lai gan tas var uzņemt astoņpadsmit iemītnieces. Mazliet uzvejo krāsu aromāts – kaut gan spēru svētkus klosteris svinēja 2006. gadā, remontdarbi joprojām turpinās. Celtniecību finansiāli atbalsta vācu kristīgās organizācijas. Māsa Benedikte stāsta, ka ilgi nav varēts atrast piemērotu vietu klostēra celtniecībai, tad pienākusi vēsts, ka kāda sieviete vēlas, lai uz viņai piederošās zemes tiktu uzcelts dievnams. Un tagad tas stāv ekskluzīvā vietā netālu no Daugavas krasta.

Reliģiskās kopienas dzīvo noslēgti un ļoti piesardzīgi izturas pret svešiniekiem. Kad vācu režisors Filips Grūnings izteica vēlēšanos uzņemt filmu par kartūziešu ordeņa mūkiem, kas dzīvo augstu Francijas Alpos, viņš saņēma atbildi, ka kopienai ir jāpadomā. Pārdomu laiks ilga sešpadsmit gadus. Taču rezultāts bija gaidīšanas vērts, jo tapa skaista, daudzām godalgām apbalvota dokumentālā filma *Die Große Stille (Lielajā klusumā)*, ko

ASV katoļu bīskapu kino un apraides biroja konference atzina par vienu no 2007. gada labākajām filmām. Ari pašiem kartūziešiem šī filma ļoti patik. Trīs stundu laikā nav dzirdams neviens mūku dialogs vai monologs. Vienīgās skaņas ir soļi un lūgšanu atbālis baznīcas velvēs, noklab lodziņš celles durvis, kad brālis izdala ēdīenu, dūc matu griežamā mašina, kad jaunpienācējam noskuja matus, gurkst sniegs, kad ar garu bārdu apaudzis mūks to šķūrē ārā no lecektim. Šķiet, šie cilvēki attīrījušies no visa liekā, visa nesvarīgā un iegājuši kādā citā apziņas un realitātes dimensijā.

Pirms dažiem gadiem britu režisors Maikls Vaits parādīja pasaulei dokumentālo filmu par karmelītu ordeņa māsām *No Greater Love*. Režisors Londonas Notinghīlas Vissvētākās trīsvienības klostēra pastkastītē iemeta vēstulīti ar savu lūgumu, un aizsākās desmit gadu ilga komunikācija, kas rezultējās ar filmu. Un Vaits pat saņēma atļauju intervēt karmelītu māsas. Tiem, kas bija iedomājušies, ka dzīve klostēra sienās pāriet skurbā svētlaimē, nācās vilties. Patiesībā tā liek atvērt acis un paskatīties uz sevi nesaudzīgā gaismā. Kāda karmelītu māsa skatās kinokamerā un saka: "Dzīve klostēri nav bēgšana no ikdienas realitātes. Tu esi nolikts ar seju pret sevi."

KLUSUMĀ IR SPĒKS

Ari kristietības vēsturē klusumam ir sena tradīcija. *Regula Magistri* – vecākā klostēru regula, kas sacerēta apmēram sestajā gadsimtā, – skaidro, ka cilvēka dzīves sakne atrodas viņa sirdī. No sirds uz ārpusi izaug divi zari: viens ir acis, otrs – mute. Dvēsele skatās uz pasauli caur acīm, bet caur muti "izstaro skaņas". Mute ir vārti, bet zobi ir sēta. Kad nelabās domas sāk raisīties un celties, bet atrod, ka mute ir ciet, tām neatliek nekā cits kā griezties atpakaļ uz sirdi, kur "tās tiek sagrautas pīšļos".

Karmelītiem ir pašiem sava regula, patiesībā vēstule, ko Karmela kalnā apmetušos eremītu kopienai pēc tās lūguma sūtīja Jeruzalemes bīskaps Svētais Alberts. Klusumam tajā atvēlēts atsevišķs paragrafs. Karmela brāļiem ir jāievēro klusums, jo tas ne vien sekmē svētumu, bet tajā slēpjas arī spēks un cerība. Alberts mūkiem liek izvairīties no plāpības, jo "tur, kur ir daudz plāpu, grēks nav speciāli jāmeklē", un aizrāda, ka pārlieta runāšana nodara kaitējumu dvēselei. Viņš atsaucas uz evaņģēliju, kur teikts, ka pastarās tie-

sas dienā cilvēki atskaitīsies par katru nevajadzīgi izrunātu vārdu: "Ikviens lai darin svarus un mērus, ar ko izsvērt un mērot savus vārdus, bet mutei – pareizus iemauktus, lai viņš stipri nesāļodzītos un nepakluptu ar mēli." Oriģinālā šeit ir frāze *cultus iustitiae silentium*, ko var iztulkot šādi: klusums – taisnīguma kults.

Ari Ikšķiles baskāju karmelītes lielāko dienas daļu ievēro klusumu. Karmelītiem, tāpat kā cisterciešiem un dominikāņiem, pat ir izstrādāta speciāla žestu valoda, lai nav lieki jārunā. Klostēra māsas ievēro stingru dienas režīmu – darbdienās viņas ceļas pulksten piecos un tikai svētdienās miegam atvēl vēl papildus pusstundu. Dienas kārtība ir pakārtota lūgšanām, kas karmelītiem nozīmē dvēseles iespēju savienoties ar Dievu un būt viņa tuvumā. Lūdzas viņas lielākoties klusumā, domās. Tāpēc dienas un nakts tiek vadītas klusējot, izņemot stundu pēc pusdienām un vēl vienu pēc vakariņām, kad māsas sapulcējas un, strādājot rokdarbus, sarunājas. Lai iestātos klosterī, nepieciešama laba fizikā un garīgā veselība. Dienas režīms ir strikts, un visus ikdienas darbus māsas dara pašas: mazgā, tira, gatavo ēst, šuj un ravē, jo Ikšķiles klosterim pieder dārzs. Tā vidū ir aka, kas simbolizē Jēzu, "kas veldzē dvēseles slāpes". Klosterī nav ne televizora, ne arī radio, bet internetu izmanto galvenokārt rēķinu no maksai. Māsas lasa tikai katoļu izdevumus. Taču lūgšanās viņas ir kopā ar visiem pasaulē cilvēkiem un sevišķi lūdzas par tautu, kuras vidū dzīvo.

Kad karmelītu mūkene dod savu mūža svētsolījumu, viņa altāra priekšā nometas zemē, izstiepj rokas uz abām pusēm, un viņas baltais tērps atgādina sniega kupenu.

KONTEMPLATĪVĀS KLAUZŪRAS KLOSTERIS

Kad karmelītu mūkene dod savu mūža svētsolījumu, viņa altāra priekšā nometas zemē, izstiepj rokas uz abām pusēm, un viņas baltais tērps atgādina sniega kupenu. Tikmēr pārējās māsas dzied himnu *Tē Deum*. Šis rituāls ir kā kāzu ceremonija, kurā māsa ir līgava, kas savienojas ar Jēzu. Pēc tam klostera durvis aiz viņām ir aizvērtas uz mūžu, arī ar saviem radniekiem un apmeklētājiem mūķenes var sarunāties tikai caur klauzūras režģi. Kaut gan mēs visas klosterī dzīvojošās sievietes, kas pametušas laicīgo dzīvi un kļuvušas par Kristus ligavām, saucam par mūķenēm, šis vārds attiecināms vienīgi uz stingrās

klauzūras māsām. Vārds "klauzūra" cēlies no latīņu valodas vārda *clausus* un nozīmē – aizvērts. Tā ir no pasaules fiziski norobežota telpa, kurā viņas pavada turpmāko zemes mūžu. Svētā Terēze no Avilas ir teikusi: "Mums nevajag spārnus, lai samekletu Dievu, tikai jāatrod vieta, kurā varam būt vienatnē un skatīties uz viņu, kas ir šeit ar mums." Klauzūra tad arī ir šāda vieta. Atšķirībā no apustuliskajām māsām karmelītu māsas neapmeklē ciетumus un pansionātus, neveda bērnu svētdienas skolas, viņas pat nedodas svēceļojumā uz Aglonu. Pat klostera baznīcā dievkalpojumu laikā viņas atrodas aiz speciāliem klauzūras vārtiem. Ikšķīles klosterā baznīcā

pa šiem klauzūras vārtu spraišļiem var redzēt soliņus ar lūgšanu grāmatām. Ar pasauli ikdienā kontaktējas tikai divas "vārtu māsas". Viņas dodas uz veikalu un kārtro saimnieciskos jautājumus.

Māsas uzskata, ka klosterī var doties tikai tad, ja cilvēkam sajūt aicinājumu, un šis aicinājums ir Dieva dāvana: "Dievs aicina nevis tos, kas ir cienīgi (neviens nav tā cienīgs!), bet gan tos, kurus pats vēlas." Saskaņā ar katoļu baznīcas doktrīnu "pilnībā kontemplatīvai dzīvei klauzūras vientulībā veltītie ordeņu institūti Kristus mistiskajā miesā ieņem sevišķu vietu". Tātad Karmela māsas ir izredzētās.

ELIJA UN KARMELA KALNS

Karmelītu ordeņa vēstures sākums meklējams Izraēlā, Karmela kalnā. Šo kalnu par svētu uzskatījušas dažādas tautas un reliģijas. Gan ēģiptieši 15. gadsimtā pirms mūsu ēras – faraona Tutmosa III laikā, gan hellēnisma laikmetā, kad tur darbojās Zevas priesteri, un leģendas stāsta, ka Karmelā esot medījis arī Pitagors. Vecās Derības pravietis un brīnumdaris Elija, ko karmelīti uzskata par savu pirmtēvu, šeit izaicināja fenīkiešu lietus un negaisa dievu Bālu. Elija staigāja, tērpies ādās, dziedināja un spēja piecelt no mirušajiem. Viņš ar neticīgajiem ciniņās gan ar zobenu, gan uguns lietu, kas pēc viņa pavēles nolija no debesīm. Beigās Elija

ar uguns ratiem, kuros iejūgti liesmojoši zirgi, uzbrauca debesīs. Vēlāk šajā kalnā alās dzīvojuši un lūgušies vientuļnieki eremiti, kas, sekojot Elijas paraugam, nošķīrās no sabiedrības. Ar laiku viņi ievēlēja savu prioru un nodibināja mūku kopienu. Taču 13. gadsimtā arābu invāzijas un kristiešu vājšānu dēļ viņiem Karmela kalnu nācās pamest. No Palestīnas izceļojušie mūki apmetās Kiprā, Sicīlijā, Anglijā un Francijā un sāka pielāgoties tolaik populāro ubagotājordeņu dzīvesstilam, taču savās sirdīs viņi ieslēdza pravieša Elijas mācību, ka "Dievs ir rodams nevis vēja brāzmās, zemestrīces dārdos vai uguns liesmās, bet gan klusumā".

SVĒTĀ TERĒZE NO AVILAS

Svētā Terēze no Avilas ir ne vien izcila mistiķe un filozofs, bet arī baskāju Karmela māsu kongregācijas izveidotāja. Terēze piedzīvoja mistiskas vizijas, kurās viņa tikās ar eņģeļiem.

Itāļu baroka tēlnieks Džovanni Lorencio Bernīni Terēzi izcirtis no balta marmora un noguldījis uz mākoņa. Skulptūra *Svētās Terēzes ekstāze* citu reliģiska satura mākslas darbu vidū izceļas ar savu ārkārtīgi izteikto jutekliskumu un pat seksualitāti. Bernīni attēlojis brīdi, ko Terēze apraksta savā autobiogrāfijā: "Līdzās man parādījās eņģelis, kas bija pieņēmis miesas formu. Viņš nebija garš, bet gan īss un ļoti skaists. Un viņa seja bija tik liesmojoša, ka likās – viņš ir viens no augstākā limēņa eņģeļiem, kas viss deg. Viņa rokās es redzēju lielu zelta šķēpu, un pašā tā galā parādījās uguns. Tā viņš vairākas reizes ietrica manā sirdi tā, ka tas ieurbās manās iekšās. Kad viņš to izrāva, šķita, ka viņš izrauj arī tās un atstāj mani visu degam uguni, lielā Dieva mīlestībā. Sāpes bija tik milzīgas, ka tās lika man kunkstēt, tomēr lielāka par tām bija saldme, un bija neiespējami vēlēties, lai tā beidzas. Tas nebija fiziskas, bet garīgas sāpes, kaut gan arī ķermenim tur bija sava daļa, pat ievērojama daļa." Tieši šis pēdējais teikums liecina Bernīni izšķirties par tik miesisku ekstāzes

attēlojumu, jo seksuālā bauda ir vienīgā metafora, ar kuru mēs varam iztēloties šīs spāņu svētās pārdzīvojumu.

Terēze nolēma, ka karmelītu sieviešu ordeņim nepieciešamas reformas, un no jauna radīja baskāju karmelītu māsu kongregāciju, kurā ir brīva telpa lūgšanām. Terēzei svarīga ir garīgā lūgšana, ar ko viņa saprot "intīmu dalīšanos draugu starpā, kur draugi ir dvēsele un Dievs". Dzīves nogalē Terēze radīja savu koncepciju (tā pie viņas atnāca kā vizija) par dvēseli kā dimanta cietoksni, kurā ir septiņi mājokļi. Katrs no šiem mājokļiem ved tuvāk Dievam. Pirmajā mājoklī pār cilvēku vēl pilnībā valda grēks, bet jau otrajā un trešajā sākas cīņa. Kad dvēsele ir pēdējos mājokļos, cilvēks sāk šīs zemes dzīvi uzskatīt par tukšu un niecīgu, taču, sasniegto septīto mājokli, tā ir šķīsta un pilna mīlestības. Cilvēka dvēsele neapmetas mūžīgi kādā no šiem mājokļiem, bet atrodas nepārtrauktā ceļojumā. Tas, ka dvēsele sasniegusi augstāko – septīto – mājokli, vēl nenozīmē, ka tā tur arī paliks. Dažreiz ticības ceļa sākumā dvēsele var uzreiz nonākt kādā no augstākajiem mājokļiem, taču tad atkal nokrist zemē.

Stāsti, kas jāzina.

Tikai žurnālā LEGENDAS

Aktieris ar plašu sirds un lomu amplitūdu – **Romualds Ancāns**

Sazvērestību teorētiķu iecienītā nacistu biedrība **Ahnenerbe**

Zagli un laupītāji, kam neveicās pašu pastrādāto muļķību dēļ

Skarbās alkohola lietošanas tradīcijas, kas vienoja PSRS

Skaļākais skandāls 1933. gadā – brāķis Brāļu kapu celtniecībā

Dzimta, kas beidza pastāvēt pēc stāšanās pretī varenajiem Mediči

 twitter.com/zumalslegendas

Visizdevīgāk abonēti kiosks.lv

Alberts mūkiem liek izvairīties no pļāpības, jo "tur, kur ir daudz pļāpu, grēks nav speciāli jāmeklē", un aizrāda, ka pārlieka runāšana nodara kaitējumu dvēselei. Viņš atsaucas uz evaņģēliju, kur teikts, ka pastarās tiesas dienā cilvēki atskaitīsies par katru nevajadzīgi izrunātu vārdu.

SVĒTAIS JĀNIS NO KRUSTA

Terēzes biedrs un Baskāju karmelītu ordeņa līdzdibinātājs ir Svētais Jānis no Krusta (1542–1591). 1567. gadā viņš kā jauns mūks, kas atradās garīgajos meklējumos, sastapa Terēzi un picrkrita kļūt par viņas līdzgaitnieku. Viņa pati piegrieza un uzšuva Jānim no Krusta nabadzīgu habitu no rupja vilnas auduma. Un vecā ēkā tika iekārtots klosteris – sākumā kā ģimenes uzņēmums. Svētā Jāņa māte gatavoja kopienai pieticīgu maltīti, brālis Francisks uzkopa telpas un guļvietas, bet brāļa sieva Anna mazgāja veļu. Tā radās Karmels, ko bija iecerējusi un vēlējusies izveidot Svētā Terēze.

Svētais Jānis no Krusta rakstīja reliģiski mistisku dzeju, ko papildināja ar komentāriem, kuros analizēja tās sarežģītos simbolus. Arī viņam klusums bija nozīmīgs. Kadai no klostera māsām, kuras Jānim rakstīja un uztraucās, kāpēc viņš neatbild uz viņu vēstuli, Jānis skaidroja, ka viņa klusēšana nav saistīta ar nevelēšanos runāt, bet gan ar viņa pārliecību, ka "viss, kas ir svarīgs, jau sen ir uzrakstīts un pateikts. Un, ja kaut kas patiešām ir vajadzīgs, tad tā ir nevis runāšana un rakstīšana, bet gan klusums un darbs". Kadai mūķenei, kas cieta no sirdsapziņas pārmētumiem, viņš deva padomu: "Kad tavā ceļā nāk kaut kas nepatikams un satraucošs, atceries, ka Kristus cieta klusējot." Svētā Jāņa dzejoļu krājums *Dvēseles tumsā naktis* tiek uzskatīts par spāņu poēzijas meistardarbu.

JĒZUS MAZAIS ZIEDIŅŠ – TERĒZĪTE NO LIZJĒ

Viņa pati sevi sauca par mazo smilšu graudiņu, Viņa mazo rotaļlietu, rāsas pilieniņu un mazo ziediņu. Tāpēc Svētā Terēzi no Jēzus arī sauc vienkārši par Terēzīti vai mazo Jēzus ziediņu. Līdzās Asīzes Franciskam Svētā Terēze no Jēzus ir katoļu baznīcas vēsturē populārākā svētā. Slavu viņa iemantoja pēc nāves, jo dzīves laikā bija tikai viena no Karmela klostera māsām. Kad 1898. gadā iznāca viņas memuāri *Kādas dvēseles stāsts*, grāmata ātri kļuva par bestselleru. 1927. gadā apgāds *Dorbs un Ziemeļa Rēzeknē Terēzes no Jēzus bērna atmiņas* publicēja arī latviešu valodā. *Kādas dvēseles stāsts* ir mīlestības stāsts, kurā jaunā meitene piedzīvo intensīvas emocijas no milas skurbuma, nepacietīgām ilgām ātrāk savienoties ar savu mīļoto līdz šaubām par izvēles pareizību. Tikai viņas iemīļotais nav vis pūsis, bet gan Jēzus Kristus. Terēzei tās ir pavisam konkrētas attiecības: "Es atdodos tev, mans iemīļotais, lai manī pilnīgi piepildītos tava svētā griba. O, Jēzu, mans dievišķais laulātais draugs." Mežģiņu darinātajās un zeltkaldā meitas pārtikusī bērniņa pagāja rotaļās, kur māsas taisīja altārišus un cita citai devas hostijas. Ģimene bija ļoti reliģioza, un visas piecas Martēnu meitas kļuva par mūķenēm. Vēl būdama pavisam maza meitene, Terēze sāka nest brīvprātīgus upurus Jēzum. Kad tēvs meitenei vaicāja, vai viņa vēlētos mācīties gleznošanu, kas bija viens no kvēlākajiem Terēzes sapņiem, meitene atteicās, lai klusībā ciestu pestītāja dēļ... Atmiņās, ko Terēze uzrakstīja neilgi pirms savas nāves, viņa atceras laiku pirms iestāšanās klosterī: "Sevišķi skaistas bija tās dienas, kad mans dārgais karalis, kā man patika dēvēt savu tētiņu, paņēma mani sev līdzī makšķerēt. Dažreiz es arī ar savu mazo makšķeri izmēģināju laimi, bet parasti labāk nosēdos savrup ziedošā pļavā. Tad es nogrimu nopietnās pārdomās, un, kaut arī vēl nezināju, ko nozīmē meditācija, mana dvēsele node-

vās istai lūgšanai. Es klausījos skaņās, kas atlidoja no tāluma, un vēja zūžošanā.

Klusuma ievērošana nav tikai izvairīšanās no runāšanas un apkārtnes trokšņiem. Klusēšana ir arī savu nopelnu noklusēšana. To mazā Terēze ar karsto sirdi arī mēģināja praktizēt pati pēc savas iniciatīvas. "Sevišķi es centos darīt labus darbus, ko citi nemanītu. Piemēram, man patika salocīt mēteļus, ko māsas bija piemirsušas, un meklēt neskaitāmas citas izdevības, lai viņām pakalpotu." Terēzīte savas atmiņas nebija iecerējusi publicēt un vairakkārt uzsvēra, ka vēlas būt nezināma kā "samīts smilšu graudiņš". Terēze nomira no turberkulozes 24 gadu vecumā. Taču viņa izjuta prieku, kad savā kabalakatiņā pirmo reizi ieraudzīja asinis. Ziņa par drīzu nāvi viņai nozīmēja vienīgi to, ka ātrāk nokļūs pie sava mīļotā vīra Jēzus. Terēzītes "mazais ceļš" ir iedvesmojis daudzus, arī slaveno katoļu svēto Māti Terēzu, dziedātāju Edīti Piafu un amerikāņu rakstnieku, biņņiku paaudzes leģendu Džeku Keruaku, kurš, kopš skolas laika iemācīts skaitīt lūgšanas Terēzītei, teicis, ka arī vēlāk brīžos, kad juties galīgi salauzts, noskaitot lūgšanu Terēzītei, sajutis atvieglojumu. ☉

VĒSTURES
TESTI UN MIKLAS

MEKLĒ PRESES
TIRDZNICĪBAS
VIETAS!

"Ilustrētās Pasaules Vēstures"
abonentu pielikumu
saņems **BEZ MAKSAS**
kopā ar žurnāla
decembra numuru.

Tivas kurgāni

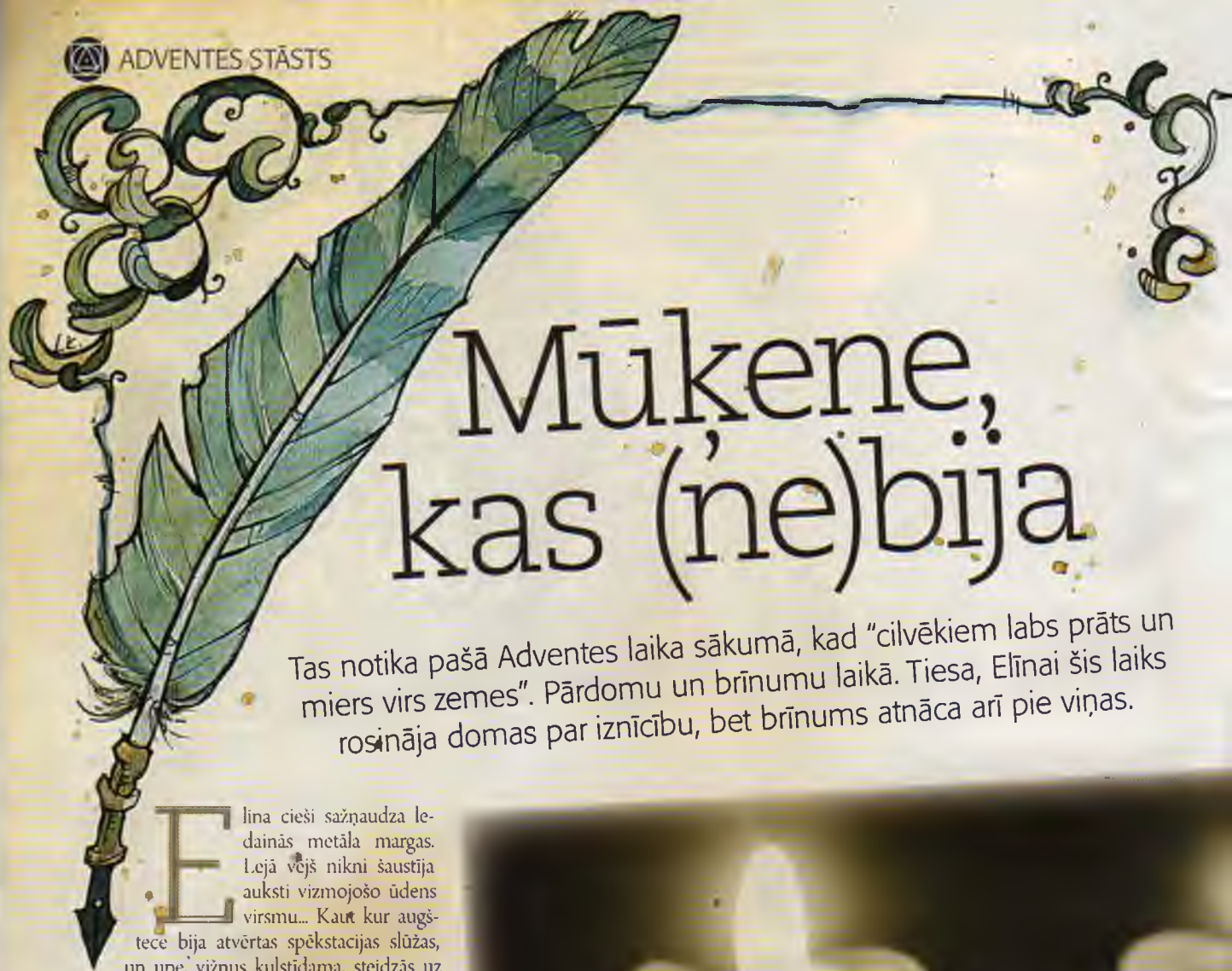

Krievijas Ģeogrāfijas biedrība Tivas Republikā jau trešo gadu īsteno iespaidīgu arheoloģisko izrakumu projektu, lai tā dēvētajā Valdnieku ielejā glābtu no iznīcības lieiū skaitu senatnes pieminekļu. Vasarās tur līdz ar Krievijas speciālistiem strādā simtiem brīvprātīgo no dažādām pasaules valstīm. Izrakumos ir piedalījušies un par savu darbu stāsta studenti no Latvijas.

twitter.com/Ilustr_Vesture

e kiosks.lv

Mūkene, kas (ne)bija

Tas notika pašā Adventes laika sākumā, kad "cilvēkiem labs prāts un miers virs zemes". Pārdomu un brīnumu laikā. Tiesa, Elīnai šis laiks rosināja domas par iznīcību, bet brīnums atnāca arī pie viņas.

Elina cieši saņņaudza le-
dainās metāla margas.
Lejā vējš nikni šaustīja
auksti vizmojošo ūdens
virsmu... Kaut kur augš-
tece bija atvērtas spēkstacijas slūžas,
un upe, vižņus kustīdama, steidzās uz
grīvu... Melns, pavisam melns bezdibe-
nis, tumša un vienaldzīga straume, kas ak-
li tiecas saplūst ar jūru. Zemi, smagi māko-
ņi spiedās virsū pilsētai – šķita, ka aizturētais
sniegs tiem sāp... Šajā gadalaikā un stundā uz
tilta nebija neviēna gājēja, bet garāmbrauco-
šie auto traucās savās gaitās, un neviens vien-
tuļi stāvošo pusmūža sievieti nodilušajās drā-
nās neievēroja.

Viens solis un... viss. Tik vilinoši – izbeigt
visu... jo pietiek. Taču bija tik auksts! Elina
nodrebīnājās un savilka ciešāk kunkulaino
šalli. Nē, vēl ne. Maždrusciņ pastaigās vēl pa
mūžam nomodā esošo vecpilsētu. Vēl pēdē-
jo reizi iztālēm paskatīties uz visu. Reiz ļoti,
ļoti sen Elina bija rokrokā ar mīloto staigājusi
pa vecpilsētu un iztēlojusies, kā būs, kad viņi
būs pabeiguši vidusskolu un sāksies istā, lielā
dzīve... Tas bija pirms vesela laikmeta. Savādi,

Slimnīcas, nevalīgi
ārsti, nīgras sanitāres,
mazatalgots jaunākās
grāmatvedes darbs, un
tad nenovēršamais:
"Jūsu bērns nekad
nebūs vesels..."

ka kaut kas tāds vispār ir bijis... Bet nu tam vairs nav nozīmes, Elina jutās jau tik tālu, jau prom citā pasaulē. Ja vien ne šis necilvēcīgais aukstums... Ķermenis trīcēja, tas negribēja mirt.

Kājas pašas aiznesa Elinu Pils laukuma virzienā. Iet sasildīties kādā no kafējnicām vai bāriem negribējās. Neviens tur tādu vecu, noplukušu bomzeni negaidīja... Pat alkohols Elinu vairs nevilināja. Naudas jau arī viņai nebija. Pat ja būtu, šeit, vecpilsētā, viss maksāja pārlietu dārgi... Varbūt ieiet kādā no baznīcām? Elina nebija īpaši ticīga, taču viņai patika (precīzāk sakot: bija patīcis) šad un tad vienkārši ieiet un pasēdēt baznīcās. Sajust gaisotni, neviena netraucētai padomāt. Viraka smarža un sveču mirdzums nomierināja. Parasti tieši katoļu dievnami bija atvērti tajās diennakts stundās, kad citu konfesiju lūgšanu vietas stāvēja ciet. Un tu, brīnum! katedrāles durvis bija vaļā. Ak, jā, viņiem laikam tur nakts lūgšanas vai kaut kas tads. Tuvojās taču Ziemassvētki. Elina kļu-

iegāja pa masīvajām durvim, pārkrustījās un apsēdās solu pēdējā rindā iepretim Jaunavai. Vēl mazu brīdi... Viņa nevienam netraucēs, tikai klusām pasēdēs...

Elinu pamodināja liegs pieskāriens plecam. Viņa atvēra acis un ieraudzīja savu priekšā sievieti gaiši pelēkā mūķenes tērpā – pelēks gan bija tikai uzsvārcis, galvassega bija mirdzoši balta. Elina samirkšķināja acis, šķita, ka mūķene parādījies viņas priekšā no nekurienes.

Lai gan viņas seja bija sīciņu vecuma krunciņu izvagota, gaišzilās acis raudzījās Elinā neparasti vēriņas un jauneklīgi tīras. “Bet varbūt gribat parunāties?” – mūķene apsēdās Elinai līdzās.

“Atvainojiet, es tūlīt iešu, es tikai... Man kauns, piedodiet...”

“Ko jūs, palieciet,” mūķene teica. Lai gan viņas seja bija sīciņu vecuma krunciņu izvagota, gaišzilās acis raudzījās Elinā neparasti vēriņas un jauneklīgi tīras. “Bet varbūt gribat parunāties?” – mūķene apsēdās Elinai līdzās. “Labprāt uzklausīšu!”

Un Elina nevilus sāka runāt... Viss ilgus gadus aizturētais gāztin gāzās pār lūpām. Elina sajuta, ka salūst kāds ilgi būvēts aizsprosts. Viņa jaunībā tik ļoti bija gribējusi lielu un skaistu dzīvi... Vidusskola un garlaicīgie učiķi likās stulbi, pirmā mīlestība iesākumā šķita viskošāko sapņu iemiesojums, taču tad puisim vajadzēja iet armijā. Elinai pietrūka pacietības gaidīt. Viņa gribēja visu ātri un uzreiz... Nepabeigtas studijas augstskolā – šķita, ka filozofija tomēr nav Elinas mūža piepildījums. Tad greznas un sasteigtas kāzas – par katru cenu gribējās kaut ko skaistu... Atkal nepabeigtas studijas, šoreiz jau neklātienē un daudz piezēmētākā nozarē – grāmatvedībā. Laulība izrādījās īsta elle – dzērājs vīrs, divi spontānie aborti, mūžīgais naudas trūkums un allaž piepeļējušie īres dzīvokļi... Bērniņš, kurš beidzot piedzima, pasaulē nāca priekšlaikus un slimis. Vīra aiziešanu Elina uztvēra ar atvieglojumu – beidzot vismaz nebūs jātira piedzērušā cilvēka vēmekļi, viņa varēs sevi visu veltīt bērniņam. Slimnīcas, nevaljīgi ārsti, nigras sanitāres, mazatalgots jaunākās grāmatvedes darbs, un tad nenovēršamais: “Jūsu bērns nekad nebūs vesels... Viņš visu mūžu paliks nerunājošs, nesaprotošs, mēms... Iesākām atdot viņu speciālajā ap-

rūpes iestādē, jums pašai būs vieglāk.” Šoks, sāpes, izmisums, visbeidzot trula sajūta, ka nekam viņas dzīvē vairs nav jēgas...

Sakumā Elina brauca uz iestādi katru nedēļas nogali, sēdēja pie mazuļa gultas cerībā ieraudzīt kaut vai vismazāko sapratnes dzirksteli bērna aizmiglotajās acīs, bet arvien biežāk gadījās, ka vai nu nebija naudas, vai arī bija kauns pagārainai rādīties acīs iestādes darbiniecēm... Darbu grāmatvedībā viņa zaudēja. Kādu laiku strādāja par pārdevēju lielveikalā – garas darba stundas, kad nedrīkstēja pat uz tualeti aiziet, caurvējš un mokošas sāpes mugurā... Un tad beigu taisne – atkal atlaišana un arvien štruntīgāki apkopējas un trauku mazgātājas darbi, visbeidzot pēdējā atlaišana no trauku mazgātājas vietas nomaļā kafējnicā... Parādu lavina, izlikšana no dzīvokļa, viens *prisons*, otrs, kāpņutelpas un naktspatversmes. Cik to jau bijis? Elina vairs neatcerējās. Pie bērniņa Elina nebija rādījies jau divus gadus. Varbūt trīs? Bet varbūt visus piecus? Kāda tam nozīme, bērniņš taču nesaprot... Šovakar tam visam būs gals... Beidzot būs miers...

Kad Elina aplūsa, mūķene, kas visu šo laiku bija vēriņi klausījusies, tikai noteica: “Un tagad mazliet palūgsimies.” Elina pamaniņa, ka svešinieces acīs staro bezgalīga līdzjūtība. Viņa ievēroja apbružātās tumškoka lūgšanu krelles mūķenes rokās – tās šķita pieredzējušas garu un svētīgu mūžu. “Sveicināta, Marija, žēlastības pilna...” Sirdi ielija tikams siltums un miers. Elina pat nemanīja, kā atkal iegrīma snaudā.

Šoreiz viņu pamodināja jauns priesteris: “Piedodiet, kundze, man ļoti žēl, bet mums jāslēdz ciet. Vai jums ir kur iet?”

“Ak, neuztraucieties par mani, gan jau es kaut kā. Bet liels paldies, es tik labi parunājos ar vienu jūsu mūķeni... Kur viņa palika? Gribēju tikai pateikties...” – “Mūķene?” jaunā priesteris seja pauda neizpratni, “šovakar mums te nevienas klostermāsas nebija.”

“Kā nebija? Tāda jau gados, lielām, zilām acīm, gaiši pelēkā tērpā, sīciņa.”

“Nē, nē, jūs kaut ko jautat, tāda klostermāsa nevienā no pilsētas māsu mītnēm patlaban neuzturas... Bet atnāciet rīt arī, baznīca būs vaļā, jūs esat laipni gaidīta.”

Elina iekāpa dežūrtramvajā, kas devās uz priekšpilsētas pusi. Vairs nebija auksti, un upe vairs nevilināja. Nē! Pirmo reizi pēc daudziem, daudziem gadiem Elina jutās mierīgi un labi par spīti visam. Viņa dosies uz patversmi, nomazgāsies, centīsies sakārtot dokumentus, atradīs darbu, brauks ciemos pie sava bērna. “Tas nekas, ka bērns viņu neredz un nejut, varbūt kaut kur citur, kādā citā apziņas līmenī viņš tomēr sajūt Elinas tuvumu. Viņai taču ir tikai četrdesmit gadu. Viss vēl būs labi, ir jābūt labi.

Lielām pārslām sāka snigt... ☺

AUGI CĪNAI PRET VĪRUSIEM

Virusu sezonā glābiņš ne vienmēr jāmeklē aptiekā iegādāto medikamentu kaudzē. Lieliski palīgi cīņā pret baktērijām ir augi: kadiķa aromāts dezinficēs telpu, egle nodrošinās ar C vitamīnu, ķiplokūdens liks negantajām baktērijām atkāpties.

Konsultējis dziednieks
un pirtnieks
ZIEDONIS KĀRKLIS

▼ *Līva Romane*

Imunitāti daba devusi ne tikai cilvēkiem un dzīvniekiem, bet arī katram kokam un krūmam. Tā bāzējas uz viegli gaistošajām vielām fitoncīdiem un ir ļoti efektīva. Augi, kas izmantojami imunitātes stiprināšanai un cīņai pret vīrusiem, lielākoties ir ļoti smaržīgi. Viens no labākajiem fitoncīdu avotiem ir mūsu pašu skujeņi: egles, priedes. Viena hektāra platībā augoši skujeņi dienas laikā gaisā izdala pat piecus kilogramus viegli gaistošās vielas. Laikus ievācot un apstrādājot dabas veltes, veiksmīgi iespējams tās izmantot cīņā pret vīrusiem.

KADIĶIS

Jau kopš seniem laikiem ūdenī plaucēts kadiķis izmantots pārtikas glabātavu un grīdu pucēšanai – tas kalpojis ne tikai kā lielisks dezinfekcijas līdzeklis, bet arī palīgs mājas enerģētikas attīrīšanā. Vajadzētu gan izmantot tikai parasto kadiķi, jo kazaku kadiķu ogas ir indīgas. Skujas noder telpu kvēpināšanai, atbrīvo tās no baktērijām un vīrusiem. Skuju turēšana telpā ļauj izdalīties veselīgajiem fitoncīdiem – vislabāk skujas pirms nešanas mājās nedaudz izklāpēt ar āmuru, tad smarža būs spēcīgāka. Stiprina imunitāti un noder cīņā ar saaukstēšanās slimībām. Kadiķa ogu sīrupā ir daudz organisko skābju, kas darbojas kā efektīvs organisma stiprinātājs. Sīrups ne tikai paaugstina organisma tonusu, bet arī palīdz attīrīt no šlakvielām. Ieteicams cilvēkiem ar aktīvu dzīvesveidu. Ar kadiķi nevajadzētu aizrauties, ja sieviete ir stāvoklī, jo tas var provocēt spontāno abortu – savulaik senči to izmantojuši kā pretapaugļošanās līdzekli. Nogurumu palīdzēs uzveikt 6–7 kadiķa odziņu apēšana ēdienreizē.

TĪRAI MIESAI UN GARAM

Piecus gramus kadiķa ogu sajauc ar pieciem gramiem lakricas sakņu, pievieno 15 gramus vītola mizu un bērza lapu, desmit gramus plūškoka ziedu. Maisījumu gatavo kā tēju un dzer trīs reizes dienā vienu mēnesi.

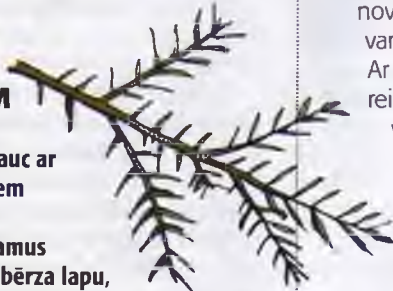

EGLE

Tai ir divējāda daba – vasarā tā enerģiju ņem, taču ziemā dod, tāpēc mājās mūzžaļo augu vajadzētu nest tikai aukstajā sezonā. Sakapātu skuju turēšana dzīvojamās telpās stiprinās imunitāti. Pavasarī vāktos egļu jaunajos dzinumos ir ļoti daudz C vitamīna – var lietot svaigus vai noglabāt vēlākam laikam, iekonservējot medū. Egļu skuju novārījums palīdzēs regulēt vielmaiņu un uzlabos asinsrades procesus. Var iemest verdošā ūdenī un veikt tvaika inhalācijas – noderēs cīņā pret bronhītu un saaukstēšanās slimībām. Sirds saslimšanām ieteicams egļu mizu novārījums, savukārt egļu skuju vannas noderēs relaksācijai. Ar egles novārījumu var ierīvēt reimatisma vai artrīta skartās vietas.

VESELĪBAS DZIRA

200 gramu skuju, pusotru ēdamkaroti cukura un divus gramus citronskābes aplej ar verdošu ūdeni un vāra. Naktī ļauj novārījumam atdzist, no rīta tas ir lietojams.

PRIEDE

Enerģētiski ļoti saulains un spēcinošs koks ar tieksmi pastiprināt jebkurus dziednieciskos procesus. No skujām gatavojams vitamīnu dzēriens, savukārt priežu pumpuri palīdz cīņā ar saaukstēšanos, klepu un stimulē vielmaiņu. Priežu aromāts ir ļoti dziedniecisks, jo sevišķi palīdz maziem bērniem. Priežu ziedputekšņi ir grūti savācami, taču noderīgi imunitātes stiprināšanai. Grūtniecības laikā vai barojot bērnu ar krūti, ar tiem nevajadzētu aizrauties, jo iespējams palikt bez piena.

ZĀLES PRIEKŠDIENĀM

Pavasari ievāc paaugušos pumpurus, aplej ar konjaku un atstāj līdz rudenim. Kad jūt vīrusa tuvošanos, iedzer nelielu glāzīti uzlējuma, un vīruss atkāpsies.

SĪPOLS

Iedarbojas ne tikai uz vīrusiem, bet arī uz dažādiem mikroorganismiem, palīdz cīņā pret streptokoku. Sīpolā ir daudz bioloģiski aktīvo vielu, vitamīnu un minerālvielu. Vislabāk uzturā lietot svaigā veidā, taču daļu īpašību saglabā arī pēc gatavošanas procesa. Sīpols stimulē sirdsdarbību, pazemina holesterīna un cukura līmeni asinīs, normalizē asinsspiedienu un palielina asinsvadu elastību. Sīpolā atklātas hormonveida vielas, kas palēnina novecošanās procesu un uztur dzimumfunkciju. Imunitāti stiprina sīpolu inhalācijas – augu iemet verdošā ūdenī un elpo tvaikus. Dezinfekcijai palīdz arī dedzinātas sīpola mizas.

PRETKLEPUS SULIŅĀ Sakapā sīpolu, sajauc ar medu un nelielos daudzumos dzer.

KAKLA SĀPJU AIZDZINĒJS

Smalki sakapā sīpolu, pārlej ar saldo krējumu un ļauj stundu nostāvēties. Tad masu lēnām laiž lejā pa kaklu, un sāpes norims.

ĶIPLOKS

Vīrusu sezonā dienā vajadzētu apēst vismaz vienu ķiploka daiviņu, vislabāk svaigā veidā – uz maizes vai salātos. Ļoti spēcīgs un bagāts ar dažādiem mikroelementiem. Ķiploks uzlabo smadzeņu darbību, palīdz pret lieko svaru un izmantojams onkoloģisko slimību ārstēšanā. Tas pazemina holesterīna līmeni, mazina sirds un asinsvadu slimības. Nevajadzētu lietot uzturā, ja ir akūta kuņģa čūla vai divpadsmitpirkstu zarnas iekaisums, epilepsija, grūtniecība vai spēcīgas menstruācijas. Angīnai līdzēs ķiploku sula ar medu, savukārt ķiploku krelles bērniem noderēs pret visa veida saslimšanām un enerģētiski sargās.

ĶIMENES DZĒRIENS Smalki sakapā galviņu ķiploka un trīs citronus, maisījumu aplej ar trim litriem auksta ūdens un pusi dienas nostādina. Iedzer malku pirms došanās ārā un pēc pārrašanās. Labs līdzeklis imūnsistēmas stiprināšanai, bez spēcīga aromāta.

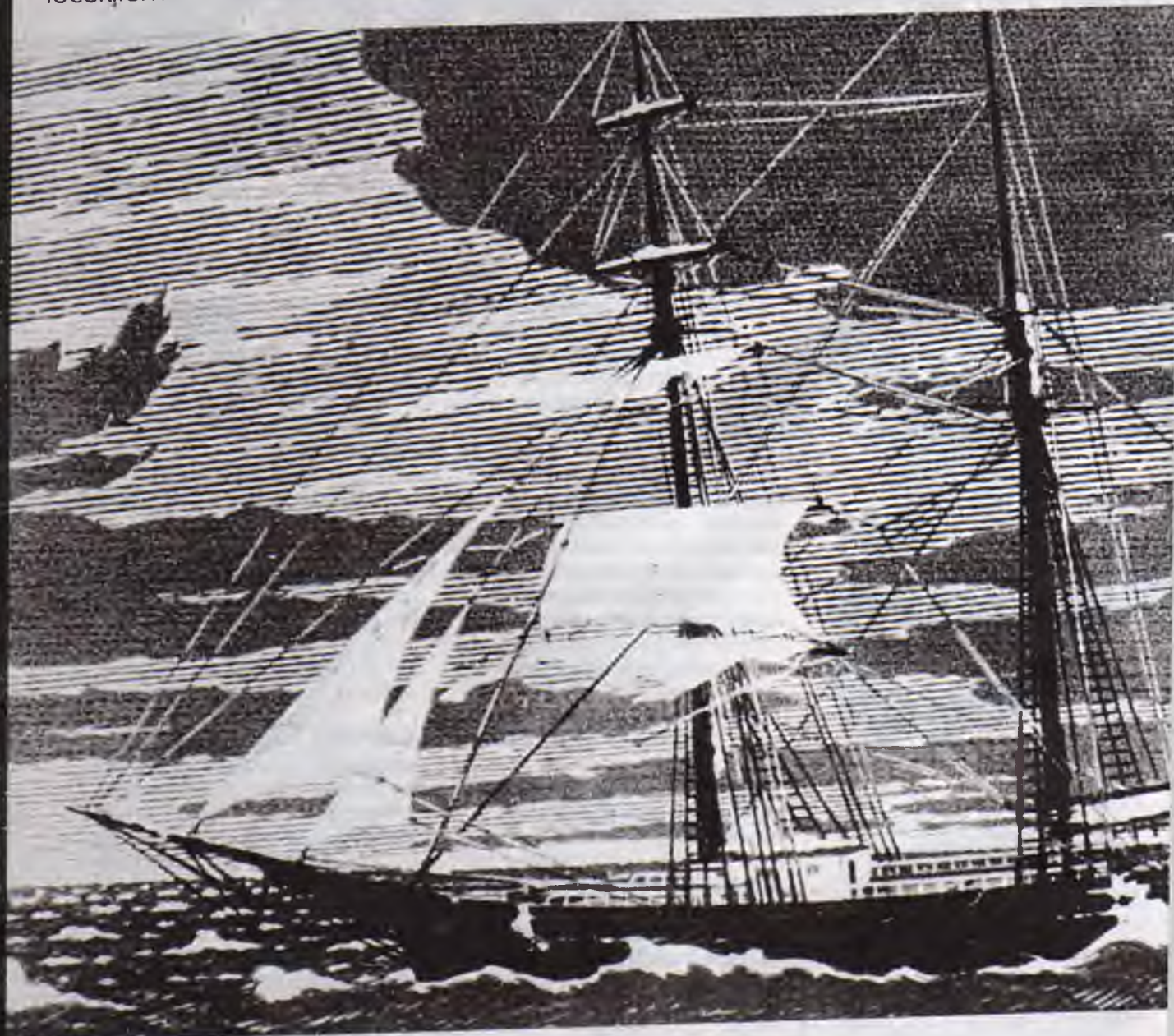
IESNU BIEDS Sajauc dažus pilienu ķiploku sulas ar burkānu sulu un pilina degunā. Var izmantot arī ķiploku eļļas izvilkumu.

Ķiploka spēcīgo aromātu palīdzēs uzveikt glāze piena vai pētersīļu uzkošana.

PASLĒPES JŪRĀ

Kuģis izgāja jūrā, bet galamērķi tā arī nekad nerasniedza. Neviens no tā apkalpes locekļiem nekad vairs nav redzēts, un vēl šobaltdien ir liela mīkla, kas īsti ar viņiem noticis.

Kuģis ir, cilvēku nav

Runājot par jūras mīklām, žanra klasika, protams, ir burinieks *Mary Celeste*, ko, apkalpes pamestu, 1872. gadā Atlantijas okeānā atrada kāds cits kuģis. Šis stāsts ticis daudz aprakstīts un ekranizēts, un to nepieminēt nevaram arī mēs, jo vairāk tāpēc, ka *Mary Celeste* stāsts ir vismīklainākā no visām jūrniecības mīklām. Kur palika vienpadsmit cilvēki, kas bija uz kuģa, nevienam nav jausmas arī

tagad, vairāk neka 100 gadu pēc notikuma. Versijas ir dažādas, cita par citu krāšņākas: kuģim uzbrukuši pirāti (taču nav saprotams, kāpēc viņi neaiztika tilpnē esošo alkohola kravu); daļa apkalpes dzērumā nogalinājusi pārējos uz kuģa esošos un pēc tam delīrija lēkmē pārlēkusi pār burtu; jūrniekiem šķitās, ka uz kuģa izcēlies ugunsgrēks, tāpēc viņi evakuējušies laivās, kas pēc tam nogrimušas; apkalpi no klāja noslaucījis milzu vilnis un tā tālāk, un tā joprojām. Kura no versi-

jām ir vistuvākā patiesībai – kas to lai zina?

Gandrīz pusgadsimtu vēlāk – 1921. gadā – līdzīgu mistisku atgadījumu piedzīvoja cits burinieks *Carroll A. Deering*, ko netālu no Amerikas krastiem atrada uzskrējušu sēklīm. Un atkal – uz klāja nevienas dzīvas dvēseles (daži avoti gan apgalvo, ka pa kuģi klīduši divi kaķi), bet glābšanas laivas pazudušas. Kāpēc apkalpei ienāca prātā pamest kuģi, kas gan bija avarējis, taču briesmas nogrimt tam nedraudēja, nav skaidrs. Pāris mēnešu vēlāk

gan parādījās pavediens, tad vēl kāds – krastā tika izskalota pudele ar zīmīti, kas vēstīja, ka *Carroll A. Deering* uzbrukuši pirāti un sagūstījuši visus divdesmit apkalpes locekļus. Pie darba ķērās grafologi, un drīz vien slēdziens bija gatavs: spriežot pēc rokraksta, zīmīti

versija, ka kuģim varētu būt uzklupuši alkohola kontrabandisti (atcerēsimies, ka tolaik ASV valdīja sausais likums), kuriem *Carroll A. Deering* būtu lieti noderejis ruma un viskija transportēšanai. Kuģi sagrābt viņiem gan izdevās, taču tad neprāšas uzskrēja sēklim un bija spiesti glābties laivās, līdzī panemot arī apkalpes locekļus. Kas notika tālāk, var vien minēt – vai vētrā visi kopā ar laivām noslika vai arī tika līdz krastam, kur kontrabandisti nevēlamos lieciniekus vienkārši novāca?

Diemžēl pirātisma versija drīz vien sāka buksēt nopietna iemesla dēļ – virs, kurš teicās atradis pudeli ar tajā ievietoto kuģa mašīnista zīmīti, atzinās, ka patiesībā to, jokus dzīdams, rakstījis kāds zvejnieks. Tātad

nāmās tālēs? Iespējams, starp abu kuģu apkalpes locekļiem pastāvēja sazvērētība ar mērķi sagrābt kuģus? Izslēgt to nevar, jo vismaz *Carroll A. Deering* apkalpe, kā apgalvoja zinātāji, bija sastāvējusi no diezgan šaubīgiem tēvainiem. Bet varbūt nekādu pirātu nebija, un *Carroll A. Deering* vētras laikā uzskrēja uz sēkla, palīgā tam devās garāmbraucošais *Hewitt*, kas uz sava klāja uzņēma apkalpes locekļus, bet pēc kāda laika pats vētrā nogrima kopā ar visiem cilvēkiem? Tādā garā versijas var būvēt vēl un vēl, taču patiesībā tās netuvina ne par jūrnieku mezgla tiesu.

Pazudušie dāņi

1928. gada nogalē nelaime piemeklēja Dānijas floti – kaut kur pusceļā starp Argentīnu un Austrāliju pazuda dāņu mācību buriņš *Kopenhāgena* ar 59 cilvēkiem uz borta. Kuģis jau septiņus gadus tika izmantots jūrnieku apmācībai un vairākas reizes bija apbraucis apkārt zemeslodei, tāpēc nebija pamata domāt, ka to varētu būt vajājušas kaut kādas tehniskas problēmas. Turklāt buriņš bija aprīkots ar modernu radiostaciju, ar kuras palīdzību briesmu gadījumā varētu noraidīt SOS signālu. Par to, ka rācija darbojās, arī nebija šaubu – neilgi pirms savas izgaišanas *Kopenhāgena* bija sazinājusies ar diviem ceļā sastaptiem kuģiem. Taču nekādi briesmu signāli no buriņka saņemti netika, un arī nekādas tā atliekas atrast neizdevās.

Atlieku vai izdzīvojušo jūrnieku, ja tādi būtu, meklēšanai Dānijas valdība piegāja ļoti nopietni. Uz iespējamo nelaimes rajonu tika nosūtīti vairāki kuģi, kas izķemēja ne tikai okeānu, bet arī apbraukāja visas neapdzīvotās salas cerībā, ka katastrofā cietušie varētu būt patvērušies kādā no tām. Piedevām vēl dāņi izsludināja prāvu prēmiju citvalstu kuģu apkalpēm, ja tās atradis kaut mazākās liecības par *Kopenhāgenas* likteni. Nekā. Nulle. Tāds bija gandrīz gadu ilgo meklējumu rezultāts. Neraugoties uz pūliņiem, nevienam neizdevās atrast pat saplēstu glābšanas rīnķi no *Kopenhāgenas*. Tāpēc nelaimes gadījuma izmeklēšanas komisijai neatlika nekas cits, kā aprobežoties ar teoretizēšanu par to, kas varbūt varētu būt noticis. Tehniskas ķibeles un vētras postījumus komisija no saraksta izsvītroja uzreiz – pat ja kaut kas būtu noticis ar mastiem un burām, kuģis bija aprīkots arī ar dizēldzīnēju, un par tā vadāmību un spēju noturēties uz ūdens pat kritiskās situācijās septiņu ekspluatācijas gadu laikā nevienam nebija radušās ne mazākās šaubas. Beigu beigās komisijas locekļi vienojās par vienu iespējamo nelaimes cēloni – tas varēja būt aisbergs, par kādiem *Kopenhāgenas* maršrutā ziņoja neviens vien kuģis. Ja dāņu buriņš tumsā uztriecās aisbergam, viss varēja notikt ļoti ātri. Atšķirībā no *Titanika*, kas pēc sadursmes ar aisbergu noturējās uz ūdens

Burinieks *Mary Celeste*
un tās kapteinis:
Bendžamins Briggs.

Versijas ir dažādas, cita par citu krāšņākas: kuģim uzbrukuši pirāti; daļa apkalpes dzērumā nogalinājusi pārējos uz kuģa esošos un pēc tam delīrija lēkmē pārlēkusi pār bortu; jūrniekiem šķitis, ka uz kuģa izcēlies ugunsgrēks, tāpēc viņi evakuējušies laivās, kas pēc tam nogrimušas; apkalpi no klāja noslaucījis milzu vilnis un tā tālāk, un tā joprojām. Kura no versijām ir vistuvākā patiesībai – kas to lai zina?

varētu būt rakstījis kuģa mašīnists. Skaidrs, ka tūlīt arī tika izvirzītas visdažādākās versijas par to, kas tad šie pirāti varētu būt. Oriģinālākā no tām apgalvoja, ka pie vainas varētu būt amerikāņu komunisti, kuri pirms laiciņa kādā no savām brošūrām bija iztirzājuši ideju par to, ka varētu sagrābt ASV piederošus kuģus un doties ar tiem uz boļševiku Krieviju. Tiesa, nekas gan neliecināja, ka amerikāņu komunisti būtu bijuši gatavi no runām pāriet pie darbiem... Tad jau ticamāka izklausījās

ļoti iespējams, ka pirāti nebija pie vainas *Carroll A. Deering* apkalpes pazušānā. Tomēr pavisam šādu iespēju nevarēja izslēgt, jo vairāk tāpēc, ka aptuveni taja pašā laikā no aptuveni tajā pašā vietā noslēpumainos apstākļos bija pazudis tvaikonis *Hewitt*. Un te jau atkal versijas varēja vīties glītās vītenēs. Varbūt *Hewitt* bija sagrābuši kontrabandisti, kuri pēc tam uzklupa arī *Carroll A. Deering*, bet, kad pēdējais uzskrēja sēkli, visus jūrniekus pārcēla uz tvaikoņa klāja un aizbrauca nezi-

vēl gandrīz divas stundas, *Kopenhāgenas* koka korpusš tricīenā noteikti būtu bojāts ievērojami vairāk, un kuģis noietu dibenā tik ātri, ka nebūtu laika pat noraidīt SOS signālu un nolaist glābšanas laivas. Pie tā komisija arī palika un pielika lietai punktu.

Taču izrādījās, ka tas vēl nebija viss, jo pēc trim gadiem tika saņemtas jaunas ziņas par *Kopenhāgenu*. Turklāt nevis no jūras, bet, tā teikt, diametrāli pretēja lauciņa – no Namība tuksneša, kur kādas ekspedīcijas dalībnieki uzdūrās vairākiem skeletiem. Ekspertīze ātri noteica, ka bojāgājušie bijuši baltie cilvēki, bet apģērba atliekas, pie kurām bija palikušas metāla pogas, ļāva ritināt pavedienu tālāk. Tas aizveda līdz Dānijas tirdzniecības flotei, kuras jūrnieku formas tērpos tika izmantotas šādas pogas. Tālais jau bija elementāri – tā kā citi daņu jūrnieki šajos platuma grādos nebija pazuduši, atlika vien secināt, ka daži *Kopenhāgenas* apkalpes locekļi tomēr būs tikuši līdz krastam, kur gan cerētā glābšanas vietā viņus sagaidīja bads un slāpes. Par labu šai versijai liecināja arī vietējie iedzīvotāji, kuri iztaujāšanas laikā atzina: jā, pirms kāda laika esot redzējuši piekrastē mētājamies laivas atliekas... Uz jautājumu, kas īsti notika ar *Kopenhāgenu*, atbildi tik un tā neizdevās gūt, taču vismaz bija skaidrs, ka glābšanas laivas apkalpe paspēja nolaist un daži pat tika līdz krastam, kur gāja bojā.

Mūsdienu mīklas

Varētu šķist, ka kuģu vai to apkalpes locekļu pazušana notika tikai sendienās un mūsdienās nekas tāds nav iespējams, jo sakaru līdzekļi ļauj izsaukt palīdzību jebkurā situācijā. Patiesībā tā gluži tas nav, ko uzskatāmi pierāda pāris piemēru.

2003. gada sākumā pie Austrālijas krastiem tika atrasts Taivānā reģistrēts zvejas kuģis *High Aim 6*. No apkalpes ne miņas. Kā teikts policijas ziņojumā, vienīgais, kas liecināja, ka uz kuģa vispār jebkad bijuši cilvēki, bija septiņas zobu sukas. Ņemot vērā, ka kuģa maršruts veda cauri dienvidu jūrām, kur arī mūsdienās aktuāla ir pirātisma problēma, policistu pirmā doma bija par jūras laupītājiem. Jo vairāk tāpēc, ka pirms dažiem mēnešiem līdzīgos apstākļos bija atrasts kāds cits taivāniešu zvejas kuģis, arī bez apkalpes. Taču divaini bija tas, ka uz pamestā kuģa nebija nekādu cīņas pēdu, turklāt neizskatījās, ka kaut kas būtu nolaupīts.

Pāris nedēļu pēc *High Aim 6* atrašanas likumsargi varēja priecīgi sabērtēt rokas atklājās, ka kuģa inženierim piederušais mobilais telefons vēl arvien darbojas un kāds to izmanto zvanišanai Indonēzijā. Ņemot vērā, ka gandrīz visa kuģa apkalpe bija nokomplektēta no indonēziešiem, radās aizdomas, ka varbūt nekādu pirātu nav bijis, jūrnieki sadumpojušies, nožmieguši kapteini un pēc

tam izklicduši pa mājām. Kad policistiem beidzot izdevās sadzīt pēdas noslēpumainajam zvanītājam un viņu nopratināt, šis aizdomas apstiprinājās – komanda tiešām bija nogalinājusi kapteini un inženieri un pēc tam aizbēgusi. Kāpēc jūrnieki ta rikojušies? Uz šo jautājumu sakarīgu atbildi iegūt neizdevās. Un neizdevās arī notvert pārējos vainīgos, izņemot dumjo zvanītāju.

Dažus gadus vēlāk, 2007. gada pavasarī, kāda helikoptera pilots ziņoja par vēl vienu Austrālijas piekrastē dreifējošu pamestu kuģi. Tas bija katamarāns *Kaz II*. Saskaņā ar pēdējo informāciju katamarāns, uz kura atradās trīs viri, bija mērojis ceļu no Ziemeļaustralijas uz Rietumaustraliju. Nekādu būtisku bojājumu katamarānam nebija, sakaru un navigācijas līdzekļi darbojās, uz tā atradās papildnam pārtikas un ūdens, nebija pazudušas arī glābšanas vestes. Varasiestādes apkalpes pazušānu raksturoja kā divainu. Vēl jo noslēpumaināku visu šo lietu padarīja uz jahtas atrastā videokamera. To izpētot, atklājās, ka pēdējoreiz ar to filmēts tikai dažas stundas pirms tam, kad katamarānu atrada jau pamestu. Taču nekā tāda, kas ļautu domāt par draudošām nepatīkšanām, pēdējos kadros nebija: katamarāns šūpojas jūras viļņos, viri maksķerē un nav uzvilkuši glābšanas vestes.

Lai arī tika noorganizēta vērienīga meklēšanas operācija, nevienu no pazudušajiem vīriem tā arī neizdevās atrast – ne dzīvu, ne mirušu. Protams, kārtējo reizi sākās runas par pirātiem, kuri varētu būt uzbrukuši maksķerniekiem un viņus nolaupījuši. Šī versija gan neizklausījās sevišķi ticama, jo nebija saprotams, kāpēc pirātiem būtu vajadzējis tā rīkoties – nekas vērtīgs no katamarāna nebija paņemts, arī izpirkuma maksu neviens par apkalpes vīriem neprasīja. Turklāt policija jau pašā sākumā paziņoja, ka runām par iespējamu noziegumu nav pamata pierādījumu trūkuma dēļ. Oficiālās izmeklēšanas komisijas slēdziens gan vairāk bija balstīts uz pieņēmumiem, nevis faktiem. Pēc izmeklētāju domām, viss varētu būt noticis tā: viens no maksķerniekiem, cenšoties atsavināt saņēmušos maksķeraklu (to tiešām atrada iekērušos katamarāna dzenskrūvē), pārkritis pāri bortam un saviem spēkiem atpakaļ tikt nav spējis (šim katamarāna tipam tiešām to nav iespējams izdarīt), otrs meties ūdeni viņu glābt, bet trešais tikmēr iedarbinājis motoru, lai piebrauktu viņiem tuvāk. Manevra laikā masta bomis strauji pagriezies un noslaucījis pie stūres stāvošo vīru no klāja. Tā nu visi trīs atradās aiz borta un atpakaļ tikt nespēja, bet katamarāns tikmēr savā nodabā attālinājās no viņiem. Tā kā neviens no vīriem nebija sevišķi labs peldētājs, bez glābšanas vestēm viņiem nebija izredžu ilgi noturēties virs ūdens. Ja ne tieši tāda, tad droši vien uz to pusi notikumu gaita tiešām varēja būt.

Starp citu, ja šķiet, ka kaut kas mistisks un traģisks var notikt tikai ar citiem, nevis ar mums, pietiek atcerēties mūsu pašu katamarānu *Kaupo*, kas ar trīs cilvēku apkalpi 2008. gadā devās pasaules apceļojumā un 2009. gada augustā pazuda kaut kur starp Dienvidāfriku un Austrāliju. Kas ar *Kaupo* notika un kāds bija apkalpes liktenis, par to mums ir zināms tikpat maz kā par *Mary Celeste*. ☹

Kuģis jau septiņus gadus tika izmantots jūmieku apmācībai un vairākas reizes bija apbraucis apkārt zemeslodei, tāpēc nebija pamata domāt, ka to varētu būt vajājušas kaut kādas tehniskas problēmas. Turklāt burinieks bija aprīkots ar modernu radiostaciju, ar kuras palīdzību briesmu gadījumā varētu noraidīt SOS signālu.

HENKELL & CO.
BALTIC

ALKOHOLA LIETOŠANAI IR NEGATĪVA IETEKME.
ALKOHOLISKO DZĒRIENU PĀRDOŠANA, IEGĀDĀŠANĀS UN
NODOŠANA NEPIILNGADĪGAJĀM PERSONĀM IR AIZLIEGTA.

Dievmātes pieskāriens Igaunijai

Ticība dievišķajam spēkam, žēlastībai un taisnīgumam jau vairāk nekā simt gadus mudina ļaudis uzmeklēt **Pjuhticas sieviešu klosteri**. Tas uzcelts Igaunijas ziemeļaustrumos, novadā, kas ar teiksmām un vēsturiskām kaujām nozīmīgs abām šeit dzīvojošajām tautām – krieviem un igauņiem.

▼ *Roberts Oriskevičs*

Tuvojoties no dienvidu puses, klostera kupoli iznirst starp koku galiem kā no kādas senkrievu teiksmas. Igaunī šo vietu izsenis saukuši par *Kuremē* jeb Dzērvju kalnu, bet pēc Dievmātes parādīšanās 16. gadsimtā tā iemantojusi Svētās vietas – *Pjuhticetud* – nosaukumu. Tā igauņu dotais vārds tiek daudzīnāts, minot Pareizticīgo baznīcai nozīmīgo vietu – Pjuhticas Svētās Dievmātes aizmiģšanas sieviešu klosteri.

Ganu svētais atradums

Pirmais Dievmātes parādīšanās liecinieks bijis kāds igauņu gans, kurš agrā rīta stundā kalna galā netālu no avota redzējis mirdzošās drānās tērtu kundzi. Tomēr tā ikreiz nozudusi skatam, tiklīdz viņš tai meģinājis tuvoties. Mājās gans to pavēstījis

19. gadsimtā Svēlais kalns kļūst par nozīmīgu svētvieta pareizticības tradīcijā, bet tā vēstures grodi savijusies kopā ar Krievijas Pareizticīgo baznīcu. Ik gadu 15. augustā, Dievmātes debesīs uzņemšanas dienā, klosterī pulcējas Baltijas pareizticīgie, lai dotos krusta gājienā ar ikonu brīnumdarītāju un gremdētos lūgšanās.

Klostera teritorijā blakus dievnamam virknējas vienkārši, bet rūpīgi apkopti namiņi, kuros mītinās klostera māsas. Līdzās ir arī saimniecības ēkas, kur mūkenes cep maizi, lej vaska sveces, un arī apjomīga klostera bišu drava.

→ Klostera vārtu zvanu torņa velvēs Dievmātes ikonas atrašanu svētozola pakājē 16. gs. ilustrē grezna freska.

← Mūsdienās svētozols atrodas Igaunijas valsts aizsardzībā.

cietiemiņiem. Nākamajā dienā viņi ieradusies, lai par brīnišķīgo parādību pārliecinātos paši savām acīm, tomēr noslēpumainā dāma ikreiz nozudusi, tiklīdz kāds mēģinājis tai tuvoties. Pēc pāris dienām laudis kalnā pie ozola saknēm atraduši skaistu svētbildi. Tas sīzets ganiem nav bijis izprotams, tāpēc tie tautājuši pēc padoma krievu zemniekiem no netālā Jāmas ciema, kuri tobrīd devušies klaušu darbos. Tie, būdami pareizticīgie, tūdaļ atpazīnuši Dievmāti un par godu atradumam uzcēlušī šajā vietā kapelu. Tā bija pirmsākums pareizticīgo draudzei tālajā 1885. gadā un vēlāk arī sieviešu klosterim.

Dievmātes parādīšanās notikums iemūžināts otrā svētbildē. Ļoti zīmīgi, ka tajā Dievmāte attēlota nevis debesīs, kā ierasts pareizticīgo kanonā, bet gan stāvam uz zemes, tādējādi pastiprinot ideju par viņas sargājošo klātbūtni cilvēku gaitās. ▶

▲ Kristību telpa ir silta, brīnišķīgiem gleznojumiem rotāta. Priekšplānā – kristību trauks, kurā atbilstoši tradīcijai zīdainīti iegremdē pilnībā.

Iegremdēties un neslaucīties

Ozols, kas pieredzējis brīnumainos notikumus, ir reģistrēts kā aizvēsturisks upurkoks un atrodas Igaunijas valsts aizsardzībā, bet avots joprojām mundri izverd skaidru, svētu ūdeni. Ar traukiem pēc svētā ūdens ļaudis te ierodas no visas Igaunijas un kaimiņzemēm, bet netrūkst arī ļaužu, kas tiecas nopeldēties avota ūdenī. Lai arī novembra rīts ir dzestrš, tuvojoties īpaši uzceltai peldu mājai, no tās dzirdami klusi smieki un ūdens šļaksti, it kā būtu vasaras vidus. Pēcāk no mājas iznākušās sievietes lakatiņiem galvā un sārti mirdzošiem vaigiem priecīgas teic: nu esot gluži vai karsti, bet ūdens nemaz tik auksts neesot. Viņas lietprati-

gi paskaidro, ka avotā jāiegremdējas pilnā augumā un pēc peldes nevajagot slaucīties, tad miesa un gars avota svētību glabās ilgāk.

Dievs ir detaļās

Laicīgam cilvēkam mūsdienu klostera dzīve atklājas caur laipnu, labvēlīgu un ieturētu klostera māšas stāstījumu. Tas notiek pamazām, ar zīmīgām detaļām, kuras kļūst ieraugāmas un sadzirdamas vien tam, kurš atvērts tās dzirdēt un redzēt. Klošteru māšas stāstījums ir rimts un itin kā sadzīvīvs. Viņa nerunā par dievišķām atklāsmēm, par šķīstas dzīves nozīmi, upurēšanos, ziedošanos vai svētā aicinājuma spēku. Esot klosterī, ne mirkli neatstāj sajūta, ka "viss ir viens" – no

ХРАМ КРЕСТИЛЬНЯ

▲ Klošteru māsa Serafima svētcēlniekiem izrāda kristītavu un ir gatava izstāstīt svarīgā rituāla gaitu līdz vissīkākajai detaļai.

klostera bišu dravas līdz atjautīgi ierīkotai katlu mājai zem kristību telpas: Dievs ir detaļās, un tās uz mums runā caur cilvēka pacietīgu un godprātīgu darbu, caur pazemīgu kalpošanu.

Kristību telpa ir silta kā pirtīna, turklāt gaiši mirdzoša, lieliem logiem, brīnišķīgiem sienu gleznojumiem rotāta. Grezna un praktiska vienlaikus. Te ir viss

nepieciešamais, lai ērti būtu gan kristāmiem zīdainīšiem un viņu vecākiem, gan pieaugušiem kristītāmajiem, kuri kristības svētajā avota ūdenī gremdējas pilnā augumā. Tie, pēc klostera māšas vārdiem, gan pēdējos gados gādāties arvien retāk, jo "Dievs šīs lietas sakārtojis". Zēnu kristīšana notiek altāra daļā, tā simboliski norādot uz iespēju, ka viņi var kļūt par nākamajiem baznīcas kalpiem, kamēr mazās meitenītes "netiek laistas" tālāk par centrālo daļu un izmēros iespējamo kristāmtrauku. Un tas, pēc klostera māšas teiktā, "nav stāsts par nevienlīdzību, bet par atšķirīgiem uzdevumiem šajā dzīvē". Būtiskākais kristību notikums ir tas, ka bērniņš caur kristību iegūst savu aizgādnieku debesīs – svēto, kura vārdu un svinamo dienu īstam kristietim esot svarīgāk zināt par paša dzimšanas dienu.

Klošteru māšas ir parūpējušās, lai viesi varētu paņemt svētību līdzdi ikdienas gaitās. ▶

✦ Igaunijas Pjuhticas sieviešu klosteris dibināts 1891. gadā un līdz šim brīdim ne uz mirkli nav pārtraucis savu darbību. Kopš 1990. gada tam piešķirts īpašs statuss, kas to tieši pakļauj Krievijas Pareizticīgo baznīcas patriarha varai un dara neatkarīgu no vietējās baznīcas.

✦ Patlaban klosterī kalpo 120 mūķenes un klostera māsas. Kļūt par mūķeni var ikvienu pilngadīga sieviete, kas vēlas dziedot savu dzīvi Dievam, dot šķīstības un paklausības solījumu. Ja sieviete ir precēta, nepieciešama vīra piekrišana. Pirmajā gadā pretendente dzīvo kopā ar mūķenēm un izpilda vienkāršus pienākumus; viņa drīkst valkāt pieticīgu laicīgo apģērbu, bet jebkādas rotaslietas un kosmētiku, protams, ir aizliegtas. Šā gada laikā, ja atbildības nasta šķiet par smagu, sieviete ar tīru sirdsapziņu drīkst atgriezties mājās (ap 10% tā arī dara). Ja pārbaudījums izturēts, pēc gada ir iespēja nodot mūķenes zvērestu.

✦ Klostera dienas kārtība ir samērā precīza: astoņas stundas atvēlētas lūgsnām, astoņas stundas – darbam, astoņas stundas – atpūtai. Reizi gadā mūķene var saņemt divu trīs nedēļu ilgu atvaļinājumu. Šajā laikā viņas parasti apciemo savus tuviniekus. Kūrortu apmeklējums ir pieļaujams tikai nopietnu veselības problēmu gadījumā. Saprotams, ka šķīstības solījums ir spēkā arī atvaļinājuma laikā.

← Pie svētavota ceļiniekus sagaida mozaikas tehnikā izpildīta Dievmātes parādīšanās ikona. Jau kopš rītausmas ļaudis plūst burp, lai baudītu ūdeni uz vietas, lai pildītu to līdzpāņemtajos traukos.

✦ Šeit ir nodrošināta iespēja iesmelt svētavota ūdeni līdzņemšanai, kā arī baudīt diskretu peldi speciāli ierīkotā peldu mājā.

▲ Paļāvībā uz ikonās-brīnumdarītājas un svētavota spēku Pjuhticā pēc palīdzības ierodas ļaudis no malu malām.

Miera osta

Klostera māsas dzīve racionālajam 21. gadsimta cilvēka prātam var šķist noslēpumaina un nesaprotama. Interesētas acis pavada kā sirmu mūķeni, tā jaunu, gleznu klostera māsu, kas, lūgšanu grāmatā iegrimusi, kājām knapi skarot zemi, kļušu smaīdu sejā pārslid pāri klostera pagalmam. Šķiet, viņas šo interesi apzinās un uztver ar sapratni, tomēr konsekventi novēršas, tiklīdz mana uz sevi vērstu fotoobjektīvu. Sveicienam atbild retā, tomēr ar skatienu pagodināts tiek ikviens. Māsām klosterī ir katrai savs darbs un uzdevums saskaņā ar to, kas tām arī laicīgajā dzīvē ir paveicies vislabāk. Klostera saimniecība ir iespaidīga – gan tās sakrālajā, gan sadzīviskajā daļā, un gādīgu roku pieskāriens ir nepieciešams ik uz soļa: dievmāmā, dārzā, svētcelniekiem domātajā viesnīcā, govju kūti, bišu dravā, ikonu darbnīcā, maizes ceptuvē... Esot šeit, iestājas miers un rodas vēlētās uzskaites stundām ilgi. Izrādās, ne tikai nemiers, bet arī miers var būt lipīgs. ☺

Horoskopu cienītāji parasti grib izlasīt, kā veiksies mīlestībā un darbā, vai pietiks naudas un mājās viss būs kārtībā, – tā apgalvo neviens vien pētījums. Mēs nolēmām šim četrām jomām piešķirt katrai savu simbolu un vizuāli parādīt, kurā jomā šajā periodā sekmēsies visvairāk. **SKAITIET SIMBOLUS! JO TO VAIRĀK, JO LIELĀKAS IZREDZES.**

UGUNS

AUNS

21. marts – 20. aprīlis

Attiecībās pastiprināsies praktiskās rūpes. Iestāsies gaidīta stabilitāte. Maciņā nauda noturēsies. Papildu ienākumi nav gaidāmi. Nežēlojiet ģimenes vajadzībām. Rosiniet priekšniekus padomāt par algas palielināšanu. Bez šaubīšanās pieņemiet jauno amata piedāvājumu. Gaidītās pārmaiņas mājās var aizkavēties. Rikojiet radiņu sanākšanu.

LABĀS DIENAS

30.XI	Prieks par necerētu tikšanos.
3.XII	Mīļi sagatavots apsveikums jubilāram.

LAUVA

24. jūlijs – 23. augusts

Mīlestībā valdīs atbildības sajūta. Attiecībās noregulēsies izbraucienā vai ceļojumā. Varat izjust greisirdības sekas. Nostiprināsiet pamatus turpmākai lietīskai sadarbībai. Svarīgs būs kolēģu atbalsts. Kāda iepazīšanās pavērs durvis vajadzīgiem sakariem. Mājās apbruņojieties ar pacietību. Atvasēm būs vējš galva.

LABĀS DIENAS

30.XI	Gards cienasts draugu sanākšanā.
3.XII	Kluss pārdomu vakars mājās.

STRĒLNIEKS

23. novembris – 21. decembris

Pārdomāta dāvana no mīlotā cilvēka. Piepildīsies klusa vēlme. Uzlabosies materiālā situācija. Noparedzēti sīki izdevumi. Paļaujieties uz intuīciju. Atturieties no nedrošām investīcijām. Atvasēm var būt attaisnoti tērīņi. Neiesaistieties sīkās sadzīvīskās kīldās ar kaimiņiem. Labi vārdi kļiedēs saspringtu situāciju.

LABĀS DIENAS

1.XII	Ar mīļajiem dievkalpojumā.
7.XII	Patikama pēcgārša pēc sīrsnīga randiņa.

ZEME

VĒRSIS

21. aprīlis – 20. maijs

Attiecībās dominēs savstarpēja cieņa. Finanšu jomā bez pārmaiņām. Karjeras kāpums maz iespējams. Vairāk rosieties ģimenes biznesā. Atbalstiet tuvinieka centienus dibināt savu uzņēmumu. Paplašināsies lietīskie kontakti. Uzturiet labas attiecības ar attālākajiem ģimenes locekļiem. Kaimiņi palīdzēs novērst sadzīves problēmas.

LABĀS DIENAS

30.XI	Sanāciet, mīļie radiņi!
6.XII	Sākums kaut kam gaišam.

JAUNAVA

24. augusts – 23. septembris

Palutiniet mīļoto, un dots devējam atdosies. Pienākumus veiciet darba laukā. Nenesiet darbu uz mājām. Apkārtējie novērtēs prasmi iziet no mulsinošas situācijas. Neiclaidiet sevi negatīvas emocijas. Iuvinieku atzinība mudinās darboties rosīgāk. Varat veikt ģenerāltīrīšanu. Svarīga ģimenes problēma atrisināsies pati no sevis.

LABĀS DIENAS

28.XI	Uzzibsnis kolēģa acu skats.
1.XII	Veiksme un sapratne.

MEŽĀZIS

22. decembris – 20. janvāris

Labā ziņa no otrās pusītes. Sagādājiet prieku mīletājiem. Varat rēķināties ar jāvārdu. Spesiet finansiāli palīdzēt draugiem. Dāviniet mākslas priekšmetus. Neatļaidība nesis cerētos panākumus. Būs iespēja strādāt patstāvīgi. Atbildīgi reaģējiet uz tuvinieku ierosmēm. Jebkura situācijā saglabājiet humoru un savaldību.

LABĀS DIENAS

1.XII	Rožu klēpis mīlotajam cilvēkam.
5.XII	Rosieties finanšu lauciņā!

Mīlestība

Nauda

Karjera

Māju sajūta

GAISS

DVĪNI

21. maijs – 21. jūnijs

Mīlestība paliks sirdī. Kautrība liegs atklāt jūtas. Nauda ieplūdis kontā. Apdomājiet tēriņus. Panākumus darbā veicinās spēja sadarboties ar kolēģiem. Mājās nenozīmīgi kviņi un lustīga izsmiešanās. Varat veikt nelielu remontu. Brīvo laiku centīsieties pavadīt kopā ar mīļajiem. Izplānojiet interesantas nodarbes.

LABĀS DIENAS

28.XI	Ar humoru noregulēta spriedzes situācija.
5.XII	Liktenīga tikšanās.

SVARI

24. septembris – 23. oktobris

Izbeigsies agrākās nesaskaņas. Varat sakt kopdzīvi ar mīloto. Veiksmīgi tērēsiet uzkrātos līdzekļus. Norunas tikšiet rakstiski. Periods nav piemērots riskantiem darījumiem. Veiksmīga darba intervija. Nopietnas pārrunas un problēmas risiniet uzreiz. Nebaidieties no šķietami nepaveicamā. Viss notiks tā, kā vēlēšities.

LABĀS DIENAS

28.XI	Spoža prezentācija, labas atsauksmes, atzinība.
6.XII	Ļaujieties ūdens procedūrām!

ŪDENSVĪRS

21. janvāris – 18. februāris

Par savam jūtām nav jāinformē plašs cilvēku loks. Dzīvesbiedrs alk pēc uzmanības. Varat sastapt mīloto plašā pasākumā. Naudas jautājumos nepieciešama precizitāte. Oficiāli noformējiet darījumus. Paņemiet čekus par darījumiem. Abpusēji izdevīga sadarbība ar domubiedriem. Savā mājā jutīsieties pasargāti no dzīves vētrām.

LABĀS DIENAS

2.XII	Šķīrieties pa draugam, ja nevarat iet kopā!
7.XII	Vīna vakars mīļo lokā.

ŪDENS

VĒZIS

22. jūnijs – 23. jūlijs

Negaidīts mīlestības un cieņas apliecinājums. Romantiskas attiecības. Neizlemiet vienpersoniski finanšu jautājumus. Gods un sabiedriskais stāvoklis būs svarīgāks par apsolīto atdzību. Veiksmīga ģimenes attiecības labvēlīgi iespaidos atdevi darbā. Nepametiet novārtā jaunās idejas. Ģimenē ciemosies sen gaidīts viesis. Praktiski atbalstiet vistuvākos.

LABĀS DIENAS

28.XI	Investējiet bērnos!
5.XII	Siltums sirdī pēc sarunas divatā.

SKORPIONS

24. oktobris – 22. novembris

Islaicīga prātā paliekoša aizraušanās. Izvairieties no sānsoljiem pastāvīgās attiecībās. Uz neilgu laiku varat palikt bez naudas rezervēm. Ātri atradīsiet iespēju papildus nopelnīt. Izmantojiet iespēju piedalīties izzinošā seminārā. Gādājiet par atklātu un sirsnīgu gaisotni mājās. Parūpējieties par dzīvesbiedra vecākiem.

LABĀS DIENAS

28.XI	Mierīgs vakars ar labu grāmatu, ļaušanos meditācijai un pārdomām vienatnē.
5.XII	Patīkama ziņa vai jauka tikšanās.

ZIVIS

19. februāris – 20. marts

Lietiskās attiecībās var iezīmēties siltākas jūtas. Romantiski notikumi. Pievērsiet uzmanību sīkumiem. Ar naudu apiesieties taupīgāk. Centieties saglabāt sasniegto. Neaizbīdinieties ar laika trūkumu. Radīsies iespējas parādīt savus talantus. Mājās draudzīga un mierīga līdzspastāvēšana. Pricājieties par atvašu panākumiem.

LABĀS DIENAS

30.XI	Veiksmīgs tālāks brauciens.
2.XII	Izmantojiet izdevību, baudiet prieku!